

Evidenca zapisa seje (v pregledu)

Polni naziv telesa - Številka in vrsta seje: Državni zbor - 93. Izredna

Datum zasedanja: 13. 1. 2022

Vsebina zapisa seje (v pregledu)

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
93. izredna seja
(13. januar 2022)

Sejo so vodili predsednik Igor Zorčič in podpredsedniki Tina Heferle, Branko Simonovič in Jože Tanko.

Seja se je začela ob 10. uri.

1. TRAK: (DAG)

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam 93. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Spoštovani! Preden nadaljujemo, bi vas želel seznaniti, da je nedavno preminil predsednik Evropskega parlamenta David Maria Sassoli, velik Evropejec, zagovornik krepitve evropskih vrednot, človeškega dostojanstva in pravne države. Spomin nanj bomo počastili z minuto molka. / minuta molka/ Slava mu!

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Marko Bandelli od 14. ure dalje, Lidija Divjak Mirnik, mag. Alenka Bratušek, Maša Kociper od 10. do 16. ure, Franc Jurša, Blaž Pavlin, Jani Prednik, Samo Bevk do 14. ure, dr. Franc Trček do 11.30, Andreja Zabret od 12. ure dalje.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na določitev dnevnega reda 93. izredne seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli v torek, 11. januarja 2022, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem seje.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti eden.

(Za je glasovalo 71.) (Proti eden.)

Ugotavljam, da je dnevni red 93. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 40 poslank in poslancev s

prvopodpisanim Danijelom Krivcem. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagateljev mag. Karmen Furman.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala za besedo.

Spoštovane poslanke in poslanci!

Poslanci koalicije smo skupaj s podporo Slovenske nacionalne stranke v zakonodajni postopek vložili predlog sprememb Zakona o javnem naročanju za področje nabav v slovenskem zdravstvu. Prepričani smo, da bodo predlagane spremembe zakona, če bodo sprejete, omogočile znižanje cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme. Kljub številnim korupcijskim aferam o preplačanih medicinskih materialih v vseh teh letih do sedaj ni bilo posluha, da bi se slednje zakonsko uredilo in bi se na ta način onemogočila nadaljnja preplačila zdravstvenega materiala in medicinske opreme.

Tudi obe preiskovalni komisiji, ki sta bili do sedaj v ta namen v Državnem zboru ustanovljeni, sta na tem področju potrdili večletno negospodarno ravnanje z javnimi financami. V preiskovalni komisiji za področje nabav in upravljanja z medicinsko opremo in zdravstvenim materialom smo zgolj pri preiskavi enega segmenta nabav, in sicer nakupu kolčnih protez, ugotovili,

2. TRAK: (TB) – 10.05

(nadaljevanje) da so bile le te v eni izmed slovenskih bolnišnic, v primerjavi z najcenejše bolnišnico preplačane kar za 75 %. Ker trenutno veljavna zakonodaja očitno takšna ravnanja omogoča, smo vmesno poročilo parlamentarne komisije zaključili s predlogi za nadaljnje spremembe Zakona o javnem naročanju, ki jih je potrebno sprejeti in prav na teh sprejetih izhodiščih preiskovalne komisije, ki so bila, mimogrede, brez glasu proti na seji tudi potrjena, je bil pripravljen ta predlog zakona, ki kot temeljno spremembo predlaga regulacijo cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme sistemom referenčnih cen. Menimo namreč, da bi takšna vzpostavitev sistema referenčnih cen privedla do znižanja cen medicinskih pripomočkov in opreme na slovenskem trgu.

K vložnemu predlogu zakonskih sprememb, so svoje pripombe podali: Zbornica ponudnikov medicinske tehnologije in storitev, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije in Komisija za preprečevanje korupcije. Iz sprejetih pripomb lahko glede na vsebino izpostavim predvsem dve in sicer, da so predlagane spremembe in dopolnitve v nasprotju z evropsko direktivo in kot drugo pripombo, da je v predlogu zakona odsotna metodologija izračuna referenčnih cen. V zvezi s predlaganima pripombama bi želela povedati, da predlagatelji zakona zavračamo očitek, da bi bile predlagane spremembe v nasprotju z evropsko zakonodajo. Evropska unija namreč za področje urejanja javnih naročil doslej ni sprejela nobene neposredno obvezujoče uredbe, temveč zgolj posredno obvezujoče direktive, ki tako predstavlja zgolj okvirno vodilo za nacionalno zakonsko ureditev, ki jo države članice določijo same. Res pa je, da je bila praksa naše države doslej takšna, da so se direktive brez prilagoditve nacionalnim specifikam in potrebam zgolj pripisovale v nacionalni predpis.

V skladu z zahtevami direktive se bo tudi postopek s pogajanjem brez predhodne objave lahko izvedel zgolj in šele, če bo to nujno potrebno, ker določenega artikla ne bo mogoče naročiti po referenčni ceni, niti z zakonsko dopustnim odstopanjem, to pa je, da se blago nabavi do 10 % nad določeno referenčno ceno. Se pa s takšno ureditvijo izognemo kartelnemu dogovarjanju ponudnikov, kar se v praksi, kot je potrdila tudi ena izmed prič na preiskovalni komisiji, do sedaj dogajalo. Tudi druga vsebinska pripomba glede metodologije izračuna referenčnih cen, menimo, da pravno formalno ne more biti utemeljena. Zakon namreč zajema vrsto artiklov, s katerimi ni mogoče vnaprej predvideti vseh elementov cene. Zato pa je to tipičen primer, ko mora zakon odkazati na ustrezen izvedbeni podzakonski predpis, ki je z vložnim amandmajem tudi zapisan. V skladu z mnenjem Zakonodajno-pravne službe so bili pripravljene amandmaji, ki upoštevajo

nomotehnične smernice tega mnenja. Podpisniki tega zakona pa smo veseli tako podpore Državnega sveta, kakor tudi stroke dr. Blaža Mraljeta(?), / znak za konec razprave/ ki je svojo izjavo o podpori zakonskim spremembam pisno naslovil tudi na vse poslance.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. Danes po več letih vlagamo prvi zakon in o njem odločamo, s katerim lahko preplačamo preplačila nabav v zdravstvu, zato tako v imenu predlagateljev, kakor tudi v imenu državljanek in državljanov, prosim za vašo podporo k vloženim spremembam.

/ znak za konec razprave/ Hvala.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, mag. Branku Grimsu.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na svoji 62. nujni seji 11. januarja letos, kot matično delovno telo, obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju. Predstavnica predlagatelja, poslanka mag. Karmen Furman, je v uvodni obrazložitvi opozorila na odtekanje denarja in ugotovljene nepravilnosti v poslovanju v minulih obdobjih, ki so jih ugotovile tudi preiskovalne komisije v Državnem zboru. Predstavila je temeljne rešitve, ki gredo predvsem na smer oblikovanja sistema referenčnih cen, kar bi

3. TRAK: (VP) 10.10

(nadaljevanje) omogočilo, da se generalno zniža cene medicinskih pripomočkov in racionalizira pač nabava medicinske opreme na slovenskem trgu na vseh ravneh.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je izrazila nekatere pomisleke, na katere je potem tudi predstavnica predlagatelja odgovorila.

V razpravi pa je opozicija predvsem menila, da je predlagani predlog v nasprotju z eno od evropskih direktiv in izražala dvom, da bo sistem, tako kot je postavljen, v praksi tudi učinkovit. Po drugi strani so predstavniki pozicije menili, da je nujno sprejeti določene spremembe, saj je očitno, da je v preteklosti prišlo do odtekanja velike količine denarja iz sistema pač zdravstva, ki bi moral biti uporabljen za zdravljenje, za nabavo ustrezne opreme, pa je očitno pač odšel na osnovi neustrezno oblikovanih in izvedenih razpisov drugam. Vsi pa so se strinjali, da je v preteklosti v veliki meri odpovedal nadzor in pa seveda tisto, kar bi v končni fazi moral potem nadzor imeti tudi kot posledico, kadar ugotovi nepravilnosti, se pravi sodni postopki.

Ob koncu je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SDS, NSi, Konkretno in SNS k 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. in 10. členu, vse z 11 glasovi za in 2 glasovoma proti. Na koncu je glasoval o celotnem besedilu in tudi tega izglasoval z 11 glasovi za in 4 proti. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del poročila in ga dajemo v sprejem.

Hvala.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Konkretno.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS Konkretno): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Poslanke in poslanci, prav lep pozdrav.

Danes odločamo o predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju,

katerega osnovni namen je zagotovitev sorazmernosti cen pri nabavi medicinskih pripomočkov in medicinske opreme na področju zdravstva. Predlog zakona prinaša regulacijo cen v nabavi medicinskih pripomočkov in medicinske opreme s sistemom referenčnih cen. S tem bi dosegli znižanje cen medicinske opreme na slovenskem trgu in bolj transparentno poslovanje javnih zdravstvenih zavodov z izenačitvijo nabavnih cen v javnih zavodih na vseh ravneh. V praksi bi se tako na javnem razpisu vedno določila referenčna cena, ki bi jo oblikoval urad, pristojen za centralno evidenco, po pregledu pridobljenih podatkov iz slovenskih bolnišnic in bolnišnic držav članic Evropske unije. Če bi slovenski distributer, ki bi se prijavil na razpis, presegel to ceno za več kot 10 %, bi kupec lahko brez dodatnih administrativnih ovir ali razpisov ta material lahko takoj nabavil na enotnem trgu Evropske unije. Z leti smo bili v Sloveniji priča številnim korupcijskim aferam o drago preplačanih medicinskih pripomočkih in opremi . nekaj, kar zakon, ki je danes pred nami, želi za večno odpraviti. Tako se k rešitvam predlogu zakona močno pripomogle ugotovitve in izhodišča preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab na področju prodaje in nakupa žilnih opornic in preiskovalne komisije o nabavah v zdravstvu, ki sta potrdili večletno negopodarno in netransparentno ravnanje z javnimi sredstvi. V Poslanski skupini Konkretno smo prepričani, da mora vsebina priti pred političnim interesom, in ne moremo sprejeti vnovičnega zavajanja poslanskih skupin v razpravah, v katerih smo imeli priložnost slišati tudi besede kot so legalizacija korupcije. Ob tem naj citiram del enega izmed členov predloga zakona: »V kolikor naročnik ugotovi, da je na trgu enako blago po nižji ceni

4. TRAK: (NB) – 10.15

(Nadaljevanje): kot pri tedaj izbranemu ponudniku, mora o tem obvestiti ponudnika. V kolikor ponudnik v 30. dneh od prejema obvestila naročnika ne zniža cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme, ta nabavi na prostem trgu. Že ta stavek sam po sebi ne pušča nobenih dvomov, da predloga zakona sledi cilju znižanje cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme ter s tem transparentnejšega in gospodarnejšega ravnanja z davkoplačevalskim denarjem. V Poslanski skupini Konkretno bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju podprli.

Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Robert Polnar bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospe poslanke, gospodje poslanci!

S postopki javnih naročil se vzpostavljajo premoženjska razmerja med državo in trgom oziroma zasebnim sektorjem. Pri zadovoljevanju državnih potreb in opravljanju državnih funkcij. Država bi naj pri tem delovala čim bolj učinkovito in racionalno, tako je v teoriji. Zakonodaja zaradi kompleksnosti življenjskih situacij ne more podati norme za vsak pravni položaj, zato je toliko bolj pomembno poznavanje temeljnih načel javnega naročanja, načel gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti javnega naročanja, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti. Za naročnike je razumevanje javnih naročil pomembno tudi zaradi zavedanja o omejenosti pravic pri razpolaganju z javnimi sredstvi glede na cilje javnih naročil. Ti ne smejo biti usmerjeni k zadovoljevanju osebnih koristi ali koristi posameznih skupin, pač pa morajo biti usmerjeni v zadovoljevanje javnega interesa. Ob tem je drugotnega pomena vprašanje, ki se pojavlja ob definiranju temeljnih načel. Ali so ta načela enakopravna med seboj ali so si v podrejeno-nadrejenem razmerju ali so med seboj izključujoča ali dopolnjujoča in ali podpirajo cilje javnih naročil v isti smeri. Predlagana novela Zakona o javnem naročanju dodatno regulira področje javnega naročanja medicinske opreme in

medicinskih pripomočkov. To je tisti del javnega naročanja, ki je izrazito kontaminiran z grabežljivostjo ponudnikov s servilnostjo naročnikov, s spoštovanjem forme in uporabe stotin trikov za to, da se izogne smislu. Številne podražitve in preplačila so praksa za katero ni nikakršne odgovornosti, ne politične in ne kazenske. Predlog zakona predvideva ustanovitev urada pristojnega za centralno cenovno evidenco. Ta urad bo določal referenčne cene. Cilj izvedbe sistema evropsko primerljivih cen je preprečiti, da bi se tudi v prihodnje ponavljala dolgoletna praksa slovenskih zdravstvenih ustanov po kateri se enak material istega proizvajalca pri nas prodaja po bistveno višjih cenah kot v drugih primerljivih evropskih državah, kakor tudi, da bi se cene enakega materiala med slovenskimi bolnišnicami še naprej bistveno razlikovale. V Poslanski skupini Desus menimo, da je smotrno urad formirati v okviru obstoječih kadrov Ministrstva za zdravje in Ministrstva za javno upravo. Na javnem razpisu se bo vedno določila referenčna cena, ki jo bo oblikoval urad po pregledu pridobljenih podatkov iz slovenskih bolnišnic in iz bolnišnic držav Evropske unije. Če bo ponudnik, ki se bo prijavil na razpis presešel to ceno za več kot 10 %, bo mogel kupec brez dodatnih administrativnih ovir ali razpisov ta material takoj nabaviti na enotnem trgu Evropske unije. Sistem javnega naročanja medicinske opreme in pripomočkov podpira tiho ropanje skozi metodologijo preferiranja izbranih dobaviteljev in v naprej inscenirana javna naročila. Zdaj gre za njegovo spreminjanje, za poizkus uveljavljanja standardov civiliziranega sveta. Povsem predvidljivo je, da ti standardi motijo interesne skupine, najbolj pa lokalne teoretike zarote. Za vsako ceno se išče dlaka v jajcu, permanentno se omenja standardni niz sovražnikov zato, da se ne bi nič spremenilo.

5. TRAK: (SC) – 10.20

(nadaljevanje) Upravljanje javnih naročil držav je pravzaprav področje boja za oblast ne pa upravljanja dela, ki ga je treba narediti. Ta perspektiva je v temelju napačna. Potreba po boljšem upravljanju je nuja toda neusmiljeno posega v uveljavljene interese in navade. Poslanci Poslanske skupine Desus se tega zavedamo kot imperativ pa postavljamo izboljšanje učinkovitosti postopkov javnih naročil, zato bomo predlog zakona soglasno podprli.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Jani Ivanuša bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

JANI IVANUŠA (PS SNS): Lep dober dan vsem prisotnim v tej dvorani.

V Slovenski nacionalni stranki smo že leta 1997 opozarjali na problematiko, ki jo danes ureja obravnavani zakon. Slovenija veliko denarja namenja za zdravstvo in se lahko pohvalimo z dokaj dobrim zdravstvenim sistemom, čeprav so posamezne izjeme žal negativne predvsem. Dober zdravstveni sistem tvorijo strokovni kadri in dostopnost do zdravstvenih storitev. Vsako leto izšolamo nov medicinski kader, ki je plod slovenskega izobraževalnega sistema, a vendar ima vsak dober sistem tudi napake. Ena izmed največji kroničnih težav v zdravstvenem sistemu so vsekakor javna naročila. Pred leti sta na tovrstno problematiko pred nami že opozarjala dr. Noč in dr. Mravlje sedaj pa najbolj vneto opozarjajo nanj mladi zdravniki. Ljudje, ki niso vpeti v raznorazne komisije za nabavo medicinske opreme pa kljub temu imajo dovolj znanja in vedenja o tem kolikšne so cene medicinskih pripomočkov in medicinske opreme v tujini. Po grobih ocenah gre za neopravičeni odliv proračunskih sredstev nekje v višini pol milijarde evrov na letni ravni. Že dr. Noč in dr. Mravlje sta dokazala, da se samo pri nabavi žilnih opornic lahko privarčuje najmanj 2 milijona evrov letno. S tem denarjem bi lahko uspešno rešili problem financiranja dolgotrajne oskrbe v Sloveniji torej denarja je dovolj problem je v zakonih in v etiki vpletenih v javna naročila. Po našem mnenju se lahko ta problem reši z novelo, ki jo imamo pred seboj, zato jo bomo tudi podprli. Večje breme te rešitve pa nosijo organi odkrivanja kaznivih

dejanj in organih pregona kaznivih dejanj. Če bi policija in tožilstvo že danes kakovostno opravila svoje poslanstvo najverjetneje ne bi imeli tako velikega odtoka proračunskih sredstev pri javnih naročilih v zdravstvenem sistemu. Zakon tudi ustanavlja vladni urad, ki bo pristojen za centralno cenovno evidenco. Urad naj bi postavil referenčno ceno na podlagi cen, ki bi jih pridobil iz analize podatkov iz slovenskih bolnišnic in bolnišnic primerljivih držav članic EU. Končna cena javnega naročila ne sme odstopati za več kot 10 odstotkov referenčne cene. Če cena ponudnika presega referenčno ceno za več kot 10 odstotkov naročnik medicinske pripomočke in medicinske opreme po postopku s pogajanjem brez predhodne objave nabavi na enotnem trgu EU. Če naročnik ugotovi, da enako blago po nižji oceni kot pri sedaj izbranem ponudniku o tem obvesti ponudnika. Če ponudnik v 30. dneh ne bo znižal cen sme naročnik nabavo opraviti na prostem trgu. Naročnik o tem, potem poroča o vsaki izvedeni nabavi uradu Vlade pristojnemu za centralno cenovno evidenco. Če obstajajo odstopanja med ponujeno ceno in referenčno ceno o tem urad obvesti Evropsko komisijo naročnik pa o tem seznaniti tudi proizvajalca. Pri zakonu gre za zagotavljanje vzdržnosti javne porabe in zmanjševanje proračunskih izdatkov ter transparentnost in ustreznost primerljivosti nabav, ki je nujna za učinkovito porabo javnih sredstev. Skratka dobili bomo dobre materiale z ustreznimi cenami. Menimo, da bi bila ena izmed boljše rešitve uzakonitev obvezne skupne nabave medicinske opreme in pripomočkov tako za primarno, sekundarno in terciarno raven za celotno državo. Tako nabavljen material bi se na to razdelil glede na potrebe posamezne zdravstvene institucije.

Hvala za pozornost.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Janja Sluga bo predstavila stališče Poslanske skupine Nepovezanih poslancev.

6. TRAK: (SB) – 10.25

JANJA SLUGA (PS NeP): V Poslanski skupini Nepovezanih poslancev menimo, da je v slovenskem javnem zdravstvu že vse od osamosvojitve in ne glede na to kdo je na oblasti preveč afer, afer pri nabavah medicinske opreme in pripomočkov, kjer prihaja do preplačil in do negospodarnega ravnanja z javnim denarjem tudi do korupcije. Lani je bila zaradi korupcije v zdravstvu prva skupina obtoženih zdravnikov spoznana za krive sprejemanj oziroma dajanja nedovoljenih daril. Sodba sicer še ni pravnomočna. V Državnem zboru sta nabave medicinsko-tehničnih pripomočkov preiskovali kar dve preiskovalni komisiji. Državni zbor se je do sedja seznanil s poročili obeh omenjenih preiskovalnih komisij in tudi potrdil ugotovitve iz katerih izhaja, da pri nakupih medicinske opreme in pripomočkov prihaja do netransparentnega, negospodarnega in tudi koruptivnega ravnanja. Kljub temu pa ne moremo spregledati opozoril Zakonodajno-pravne službe in drugih deležnikov o pomanjkljivosti metodologije izračuna oziroma strukture referenčne cene in dejstva, da so predlagane spremembe in dopolnitve v nasprotju s krovno evropsko direktivo na tem področju. Čudimo se odsotnosti mnenja Vlade in temu, da nobeno od pristojnih ministrstev ne za javno upravo in ne za zdravje nista sodelovali v zakonodajnem postopku s predlogi oziroma amandmaji za odpravo omenjenih pomanjkljivosti. Na metu pa se nam zdi tudi opozorilo Komisije za preprečevanje korupcije, ki jo je zmotila predlagana določba po kateri lahko naročnik, če cena ponudnika presega referenčno ceno za več kot 10 %, medicinske pripomočke in medicinsko opremo nabavi po postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Zakaj? Ker gre za najmanj transparenten postopek javnega naročanja in je njihov pomislek o tem, da se s tem povečujejo korupcijska tveganja na mestu. Ta postopek tudi ne predstavlja garancije za rešitev preplačil, saj bi naročnik lahko povsem prosto izbral kateregakoli ponudnika. Predlagatelji zakona se omenjenim pomislekom sicer čudijo. Sicer pa je Komisija za preprečevanje korupcije že leta 2016 obravnavala problematiko nabav medicinskih pripomočkov v slovenskih bolnišnicah po previsokih cenah zaradi suma prisotne korupcije. V tej

zadevi so bile izdelane zaključne ugotovitve o posameznem primeru, komisija pa je sprejela tudi priporočila v zvezi z izvajanjem nabav medicinsko tehničnih pripomočkov multinacionalk v javnih zdravstvenih zavodih preko posrednikov. In v teh priporočilih tovrstne spremembe Zakona o javnem naročanju ni, so pa predlagani drugi ukrepi, za katere zakonske spremembe sploh niso potrebne. Letos maja razpadla delovna skupina namenjena pripravi predlogov sprememb javnega naročanja katere delo se je končalo po pičlih treh mesecih, ko so protestno izstopili člani iz skupine zdravnikov, ki delujejo pod imenom Zdravstvo.si, je svojo odločitev utemeljila s tem, da ne želijo nositi odgovornosti za zakon, ki bo ohranjal sedanje stanje, ki je slabo tako za bolnike kot tudi za javno zdravstveno blagajno. Povedno. Njihovi osnovni predlogi rešitev so bili oblikovalni referenčnih cen medicinskih pripomočkov in elektronska dražba. Glede na dejstvo, da zakon ne vsebuje ostalih elementov, ki so jih predlagali, ampak zgolj referenčne cene in da je bil ta element tudi vključen v vmesno poročilo ene od preiskovalnih komisij ter glede na časovno dimenzijo vložitve zakona, se ne moremo znebiti občutka, da se s tem zakonom rešuje predvsem javno podobo SDS-ove vodje te komisije. Če hkrati s tem vidimo še fotografije družjenja med predsednikom Vlade in osebami, ki so povezane z velikimi zdravstvenimi dobavitelji oziroma kar z zdravstvenimi dobavitelji samimi, je to dejstvo še eklatantnejše. Kar 6 let pred tem so namreč ti isti akterji odkrivali in preganjali korupcijo v zdravstvu. Ob vseh navedenih pomislekih predloga zakona v poslanski skupine ne moremo podpreti, ne bomo pa mu nasprotovali, ker v nekem delu predstavlja nek premik naprej.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa. Mag. Karmen Furman bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Spoštovani! V Poslanski skupini Slovenske demokratske

7. TRAK: (DAG) – 10.30

(nadaljevanje) stranke podpiramo vložen predlog sprememb Zakona o javnem naročanju za področje nabav medicinske opreme in pripomočkov. Menimo, da je vložen predlog zakona pravzaprav nujen odziv na to, kar se je v zadnjih letih v slovenskem zdravstvu na področju javnih naročil dogajalo. Glede na vse medijske afere, od nakupa operacijskih miz v UKC Ljubljana, žilnih opornic, zlatih palic, ki so med drugim tudi burno odmevale v javnosti, si danes nihče več ne more zatiskati oči, da imamo na tem področju v Sloveniji resen problem s sistemsko korupcijo, ki pa jo plačujejo predvsem naši davkoplačevalci zaradi preplačane medicinske opreme in materiala. Spremembe zakona, katerega sopolisniki smo, zato v osnovi zasledujejo cilj, to je znižanje cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme. Na ta način bi se v slovenskem zdravstvu na letni ravni lahko prihranilo tudi več 100 milijonov evrov, ki bi jih lahko namenili za zdravljenje bolnikov. S spremembo Zakona o javnem naročanju za področje nabav v zdravstvu se zato predlaga regulacija cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme z vzpostavitev sistema referenčnih cen glede na primerljive cene enakega materiala v drugih državah članicah Evropske unije. Na ta način bi se v prihodnje preprečila dolgoletna praksa slovenskih bolnišnic, in sicer, da bi se enak material istega proizvajalca pri nas prodajal po bistveni višjih cenah kot v drugih primerljivih evropskih državah, kakor tudi, da bi se cene enakega materiala med slovenskimi bolnišnicami še naprej bistveno razlikovale.

Prav na pobudo Slovenske demokratske stranke sta bili do sedaj v Državnem zboru ustanovljeni edini preiskovalni komisiji na področju zdravstva, in sicer preiskovalna komisija pod vodstvom gospe Jelke Godec, ki je v prejšnjem mandatu ugotavljala zlorabe na področju nakupa žilnih opornic, in preiskovalna komisija na področju nabav in upravljanja z medicinsko opremo in zdravstvenim materialom, ki še vedno deluje. Obe preiskovalni komisiji sta na tem področju le

potrdili večletno negospodarno in netransparentno ravnanje z javnimi financami. Danes obravnavane zakonske spremembe tako temeljijo na konkretnih ugotovitvah tudi preiskovalnih komisij, ki so posledica izvajanja javnih naročil v slovenskih bolnišnicah. S tem zakonom je narejen prvi pomemben korak v smeri, da se izkorenini dolgoletna praksa javnih naročil v slovenskem zdravstvu in se na ta način preprečijo nadaljnja preplačila zdravstvenega materiala. Da so spremembe v tej smeri nujne, smo bili očitno še nedolgo nazaj soglasni tako v koaliciji kot opoziciji. Vmesno poročilo preiskovalne komisije, ki jo vodim, je bilo skupaj s sklepom, ki je v bistvu vseboval prav predložene in danes obravnavane spremembe zakonodaje, v Državnem zboru na julijski plenarni seji potrjeno brez glasu proti. Glede na to dejstvo si danes v Slovenski demokratični stranki želimo, da pri odločanju o vsebini predloga zakona pri poslancih ne bo prevladovala politična zavest, ampak zavest o odgovornem in gospodarnem ravnanju z javnim davkoplačevskim denarjem. V Slovenski demokratični stranki bomo zato predlog zakona s tem namenom, kot že rečeno, tudi podprli.

Hvala.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Rudi Medved bo predstavil stališče Poslanske skupine Liste Marjana Šarca.

RUDI MEDVED (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo.

Spoštovane in spoštovani!

V LMŠ kot enega izmed pomembnih izzivov na področju urejanja razmer v zdravstvu vidimo zagotavljanje normalnih evropskih cen medicinske opreme in pripomočkov. Pot do tega vodi tudi preko določitve referenčnih cen na podlagi primerjav s cenami v drugih evropskih državah. Nenazadnje smo v LMŠ to zapisali tudi v program stranke, s poudarkom, da je treba hkrati zagotoviti tudi popolno transparentnost nabav. Vendar v LMŠ kot bistveno zagovarjamo tudi merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe, najnižja cena ne sme in ne more biti edino merilo. Če hočemo to zasledovati pri nabavah medicinske opreme in pripomočkov, je treba najprej izdelati normative in standarde za nabavo

8. TRAK: (VP) 10.35

(nadaljevanje) blaga in storitev v zdravstvu za več kot 33 tisoč produktov. To je veliko delo. Bo to opravil Urad za cenovno evidenco? Dvomim. Niti ni jasno, kako ni s čim naj bi ta urad deloval, če je pa v predlogu navedeno, da ustanovitev ne bo imela nobenih posledic za proračun. In ustanovljate vladni urad po tem, ko ste pred 10 leti ukinili javno agencijo za javna naročila. Eno leto je delovala, očitno preveč neodvisna, ukinili pa ste jo v takratni vladi Janeza Janše z obrazložitvijo, da dela zelo dobro, vendar gre za racionalizacijo. Vladni urad bo seveda zanesljivo neodvisen, to nas izkušnje zdaj pa že učijo. Ampak s tem se predlagatelji zakona ne ukvarjate, vaš motiv je tolčenje po prsih češ, mi smo uredili javno naročanje v zdravstvu. Ali je v praksi to izvedljivo, s tem naj se pa ukvarjajo tisti, ki pridejo za vami – in se tudi bomo. Ker vemo, da je pri izračunu ocenjene vrednosti treba upoštevati vse stroške, povezane s predmetom naročila, in da gola cena ne more biti določena kot edino merilo za oddajo javnega naročila in to tudi ni referenčna cena. Metodologije za določitev referenčne cene pa ni. Utvara je, če mislite, da bo dobavitelj ponudil izdelek kar po ceni, ki ste jo našli nekje v Nemčiji. In tega se tudi zavedate, zato ste v zakon vnesli tisto izrazito sporno določilo, ki nas navaja na skrb, da zakon prinaša še več izrazito korupcijskih tveganj. Namreč, če bo ponudnikova cena presežala referenčno ceno za več kot 10 %, bo šel pa naročnik v pravo nabavo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Tako zastavljena ideja referenčne cene bo ponudnike kar sama navajala k temu, da gredo preko nje. In razpis bo padel, potem pa sledi dogovor kar tako na počez ali pa bo tam nekje na to čakal ponudnik, že vnaprej izbran, razpis pa bo samo zamaskiral nadaljevanje dogovorne ekonomije. In

bo seveda pomenilo na koncu tudi višjo ceno namesto nižje. In tako to ne gre. To pomeni barantanje zunaj vseh okvirov, zunajzakonskih okvirov.

In če citiram ugotovitve Računskega sodišča izpred 10-ih let: »V zdravstvu vlada poseben odnos med dobavitelji in zdravniki. Zato prihaja do takšnih oderuških preplačil blaga«. V LMŠ sodimo, da s tako zastavljenimi rešitvami kot jih ponujate, tega ne bomo odpravili.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Predlagatelji novele Zakona o javnem naročanju so zapisali, da predlagane rešitve zasledujejo cilj učinkovitega zagotavljanja pravilne in smotne porabe javnih sredstev. Sprejem tega zakona bo preprečil negativne učinke na javna sredstva javnih zdravstvenih ustanov na primarni, sekundarni in terciarni ravni. In osnovni namen zakona je zagotoviti sorazmernost cen pri nabavah medicinskih pripomočkov in medicinske opreme na področju zdravstva. Predlagatelj nas je na torkovem matičnem delovnem odboru prepričeval, da predlagane rešitve ne odstopajo od veljavne ureditve, ampak zaradi koruptivnih ravnanj in preplačil pri nabavah na področju zdravstva dosledneje zagotavljal sledenje načelom na področju javnega naročanja in v smeri, da bi se pri javnem razpisu določila referenčna cena, ki bi jo uradno pridobil novoustanovljeni urad, pristojen za centralno cenovno evidenco, ustanovljen pri Vladi Republike Slovenije.

Torej v javnem razpisu bi se vedno določila referenčna cena, ki bi jo urad oblikoval na podlagi pridobljenih podatkov iz slovenskih bolnišnic in bolnišnic držav članic Evropske unije.

9. TRAK: (TB) – 10.40

(nadaljevanje) Če bi slovenski ponudnik, ki bi se prijavil na razpis, presegel to referenčno ceno za več kot 10 %, bi naročnik lahko brez dodatnih administrativnih ovir ali razpisov medicinske pripomočke in medicinsko opremo takoj nabavil po postopku s pogajanja, brez predhodne objave na enotnem trgu Evropske unije. O morebitnem nesorazmerju cen med ponujeno ceno in referenčno ceno, pa bo moral naročnik takoj seznaniti Urad Vlade Republike Slovenije, ki obvesti Evropsko komisijo. Prav tako pa naročnik o tem seznaniti proizvajalca. Predlagatelj meni, da bodo predlagane rešitve vplivale na znižanje cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme na slovenskem trgu. Omogočil bo izenačitev nabavnih cen v vseh slovenskih zdravstvenih zavodih, ki delujejo v javni zdravstveni mreži.

Spoštovani, Socialni demokrati smo predlagano novelo zakona natančno preučili, tako kot tudi mnenje in opozorila Komisije za preprečevanje korupcije, Zbornice zdravstvenih zavodov Slovenije, Zbornice ponudnikov medicinske tehnologije in storitev, ter nenazadnje, kar je tudi najpomembnejše, tudi mnenje in opozorila Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Na podlagi vseh teh mnenj smo ocenili, da se z amandmaji predlagane novele ne da popraviti. Ne da se je popraviti v smeri, da bi preprečili velika tveganja za dodatna koruptivna dejanja in še večjega odtekanja javnega denarja v zasebne žepe, predlagatelji pa se z amandmaji, so se lotili zgolj popravljanja le administrativnih napak, medtem, ko vsebinskih pripomb s strani ZPS niti ni skušal urediti.

Spoštovani predlagatelji novele Zakona o javnem naročanju, spregledali ste torej, da direktiva o javnem naročanju podrobno in obvezujoče določa pravila, le ta pa si(?) država članica ne sme urejati drugače in zato je predlagana novela zakona na več mestih v nasprotju z direktivo 2014/24/Evropska unija, katere praktično vsa pravila so za vse države članice obvezna. Obvezna pravila pa niso obvezna zgolj takrat, ko se določijo cilji, ki se jih mora doseči ali kadar se državi članici prepušča kakšna bonjena(?) nacionalna zakonska ureditev. Direktiva določa obvezna

pravila, ki jih države ne smejo urediti drugače.

Predlagana novela zakona je tudi v nasprotju s temeljnimi pravili javnega naročanja in pogodbenega prava in, kot so opozorili s strani Zakonodajno-pravne službe, bi uporaba zakona naročnike izpostavila odškodninski odgovornosti in če v nekaj besedah povzamem mnenje Komisije za preprečevanje korupcije, ter citiram, »je predlog ureditve mestoma nejasen, nenatančen in nekoherenten, glede na obstoječ zakon, ki ureja javno naročanje, kar ustvarja tveganje za koruptivno ravnanje in ravnanje v nasprotju s pričakovano integriteto.« (Konec citata.) / znak za konec razprave/ In naj izpostavim še to, da je Vlada pri Zakonu o javnem naročanju 3B sprejela, sprejetega na 24. redni seji Državnega zbora 13. 7. 2021 navedla, da OECD Republiko Slovenijo uvršča med države z dobro in transparentno zakonodajo.

In če zaključim, glede na OECD-jevo oceno, to na papirju že izpolnjujemo. Manjka nam izboljšanje izvajanja zakona nad njegovim izvajanjem, / znak za konec razprave/ tudi na področju nabav medicinskih pripomočkov in medicinske opreme na področju zdravja, kar smo Socialni demokrati že večkrat tudi opozorili.

Hvala lepa.

PRESEDNİK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Nataša Sukič bo predstavila stališče Poslanske skupine Levica.

NATAŠA SUKIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Lep pozdrav!

Da naj bi javne nabave v zdravstvu urejala stranka, katere mandat je zaznamoval prav sum korupcije pri nabavi zaščitne opreme, je ironija prve vrste. Od izgubljenih kamionov, do napačnih zaščitnih mask, Počivalškovih ventilatorjev, pa do Jelke Godec, ki je urejala nabave na Ministrstvu za zdravje, pa tam sploh še ni bila zaposlena. SDS je kot opozicijska stranka vedno vlagala velike napore v to, da bi pokazala na povezavo korupcije v slovenskem zdravstvu in globoko državo. Jelka Godec je iz tega naredila kariero. Preiskovala je žilne opornice, vodila preiskovalko o otroški kardiologiji in nabavi medicinskih materialov, svoj križarski pohod pa je prekinila, ko se je sestavila Janševa Vlada in je odromala na Ministrstvo za zdravje, eden njenih prvih projektov pa je bilo urejanje posla za ventilatorje Geneplanetu, ki je zaslužil mastnih 8 milijonov evrov,

10. TRAK: (NB) – 10.45

(Nadaljevanje): za neprimerne ventilatorje. Na Necenzurirano.si so takrat zapisali, navajam: »Dokument dokazuje, da se je ministrstvo v prvem tednu Janševe Vlade vodilo po domače. Glavno besedo je imela Jelka Godec. Čeprav tam nikoli ni imela nobene formalne funkcije, sta bila njeno ime in telefonska številka na seznamu državnih sekretarjev, ki ga je Vlada pošiljala na teren. Kot poslanka je imela na ministrstvu pisarno z imenom na vratih.«, konec navedka. Se pa s predlagatelji strinjamo. Z nabavami v slovenskem zdravstvu je narobe marsikaj, ampak tega ne bo rešil predlagan sistem referenčnih cen, ki v primeru cene ponudnika, ki za 10 odstotkov presega referenčno ceno, omogoča naročniku izvedbo razpisa po postopku s pogajanjem brez predhodne objave na enotnem trgu Evropske unije. Na najmanj transparenten način torej, način ki ga obstoječa zakonodaja dopušča le izjemoma. KPK je jasno zapisala, da tak postopek predstavlja, navajam, korupcijsko tveganje za arbitrarno odločanje, saj bi naročnik lahko prosti izbral kateregakoli ponudnika, konec navedka, kar je v nasprotju z direktivo EU o javnem naročanju. Negativno mnenje o tem predlogu so poleg KPK izrazili tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, Združenje zdravstvenih zavodov in zbornica ponudnikov medicinske tehnologije in storitev. Ampak kot je to že običaj, koalicijskega valjarja nobeno mnenje razen njihovega ne zanima. Najbolj sporen je drugi odstavek 47.a člena, ki omogoča, da bi naročnik

lahko izvedel postopke s pogajanjem brez predhodne objave s potencialnimi drugimi ponudniki in ne le z obstoječimi, kar je v popolnem nasprotju z javno naročniško zakonodajo. Kaj drugega je to kot visoko korupcijsko tveganje za arbitrarno odločanje o oddaji javnega naročnika. Predlagatelji tudi niso pojasnili zakaj bi za vodenje evidenc cen na predmetnem področju ustanovili nov organ. Centralno cenovno evidenco lahko vodi Ministrstvo za zdravje ali Ministrstvo za javno upravo prek direktorata za javno naročanje, ki že sicer izvaja skupna javna naročila. Projekt skupnega naročanja v zdravstvu izveden v letih 2014 do 2019, je jasen dokaz, da je skupno naročanje možno in cenejše, in da ne potrebujemo novega zakona, le obstoječega je treba izvajati v tem duhu. Naročnik je v kar 79 % primerov dosegel večji popust kot bolnišnice. Pri 647. od 819. sklopih izdelkov. V Levici kot edino učinkovito rešitev vidimo v vzpostavitvi državne agencije, ki bi brez posrednikov direktno nabavljala medicinsko opremo velikih vrednosti za vse bolnišnice skupaj, kar bi zbilo cene in nam prihranilo stroške marž s katerimi se mastijo oderuški dobavitelji tipa Dimnik in Marčič. Tako bi enkrat za vselej posekali izkoriščevalske lovske raznim posrednikom in profitarjem, dobiček agencije pa bi se vračal nazaj v zdravstveni sistem. V Levici predloga, ki legalizira obstoječo slabo prakso, ki je šlampast, nedodelan in ki na široko odpira vrata raznim netransparentnim mahinacijam in s tem visokim koruptivnim tveganjem pri javnem naročanju medicinske opreme ne moremo podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa. Andrej Černigoj bo predstavil stališče Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati.

ANDREJ ČERNIGOJ (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Cilj Nove Slovenije je kakovostno javno zdravstvo, ki je pod enakimi pogoji dostopno vsem. Želimo si tudi, da se prispevki za zdravstveno varstvo, ki jih državljeni plačujemo v zdravstveno blagajno, čim bolj učinkovito porabijo tako za plačilo zdravstvenih storitev kot medicinskih pripomočkov in opreme. Vsi poznamo zgodbe o preplačanih žilnih opornicah, ki sodnega epiloga še niso dobile, pa korupcijsko afero na področju ortopedije, kjer je bila po dolgih letih letos prva skupina obtoženih spoznana za krive sprejemanja oziroma dajanja nedovoljenih daril. Zakon ni idealen, da pa gre za prepotreben korak v pravo smer, pritrjuje tudi dr. Blaž Mravlje, ki je prvi razkrinkal korupcijo pri nabavi medicinskega materiala.

11. TRAK (VI) 10.50

(nadaljevanje) Po mnenju dr. Mravljeta je današnji poslanski predlog nujen odziv na vse to, kar se je v 30. letih v slovenskem zdravstvu dogajalo. Z njim je narejen prvi najpomembnejši korak v smeri izkoreninjenja korupcije v zdravstvu. Problem sedanjega sistema javnih naročil v zdravstvu tišči v šibkem nadzoru. Korupcija je na marsikaterih točkah žal že kar vgrajena v sistem. Način naročanja in financiranja v zdravstvu namreč že sama po sebi predstavlja določena tveganja. Težava je, da ena in ista podjetja dobavljajo medinske pripomočke in popolnoma obvladujejo trg in javna naročila. Tako se ne more vzpostaviti zdrava konkurenca, ki bi izključila ponudnike z visokimi maržami in prispevala k racionalni porabi sredstev iz skupne zdravstvene blagajne. V zdravstveno blagajno si vsak mesec vplačujemo sredstva za obvezno zdravstveno zavarovanje, zato bi nas, državljanke, še kako moralo zanimati kako učinkovito se ta denar porabi. Če se za medicinski material nameni manj denarja ga bo več ostalo za dobrobit človeka v zdravstveni oskrbi. Čakalne vrste bomo lahko skrajšali brez namenjanja dodatnega proračunskega denarja v to zdravstveno blagajno. Predlog zakona zato prinaša rešitev za javno naročanje medicinske opreme in pripomočkov, da bo davkoplačevalski denar porabljen čim bolj racionalno. Zakon predvideva, da se za javne razpise za medicinske pripomočke in medicinsko opremo določajo referenčne cene, ki jih oblikuje nov urad vlade za centralno cenovno evidenco. Pri določanju

referenčnih cen se upoštevajo cene v primerljivih državah članicah EU. Če slovenski distributer, ki se prijavi na razpis referenčno ceno preseže za več kot 10 % lahko naročnik medicinske pripomočke oziroma medicinsko opremo nabavi po postopku s pogajanjem neposredno na enotnem trgu EU. Če med izvajanjem že sklenjene pogodbe naročnik ugotovi, da je možno na trgu enako blago naročiti po nižji ceni kot pri tedaj izbranem ponudniku o tem obvesti ponudnika. Ta mora v 30 dneh ustrezno ceno znižati, sicer lahko naročnik medicinske pripomočke oziroma opremo nabavi na prostem trgu. Koalicijska pogodba na področju zdravstva je jasna tudi v delu o zaježitvi korupcije. V Novi Sloveniji smo jo soprodpisali, da bomo z vzpostavitvijo sistema evropsko primerljivih cen večjo preglednost nad naročanjem in boljšim nadzorom zaježili porabo sredstev iz skupne zdravstvene malhe. Predlog novele zakona o javnem naročanju prav to uresničuje. Krščanski demokrati si prizadevamo za učinkovito, kakovostno in vsem dostopno zdravstvo. Današnji predlog je eden izmed korakov v smeri da ga dosežemo. Zavedamo pa se, da bodo na področju zdravstva potrebne še številne druge spremembe da bo pacient zares v središču in da v zdravstvu izkoreninimo korupcijo. Zato je danes naša moralna dolžnost in skrajni čas, da podpremo ta zakon in s tem pokažemo, da boj dr. Mravljeta in dr. Noča in ostalih ni bil zaman in da je to začetek konca mafijskih metod, ki so se jih posluževali nekateri dobavitelji na račun vseh nas, davkoplačevalcev. Zato bomo v Poslanski skupini Nova Slovenija – krščanski demokrati predlog zakona o javnem naročanju soglasno podprli.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Rajh bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke Alenke Bratušek.

MAG. ANDREJ RAJH (PS SAB): Spoštovani predsednik, kolegice poslanke in poslanci! Vprašanje transparentnosti javnega naročanja, še posebej na področju nabave v zdravstvu, je pogosto predmet razprav. Po naročanju medicinskih pripomočkov in medicinske opreme že vrsto let prihaja do nepravilnosti in ugotovljenih slabih praks. Pri tem naj spomnim kako drago smo plačali operacijske mize, žilne opornice, na kršitve pa že nekaj let opozarjata tako KPK kot tudi Računsko sodišče. Predlagatelji predmetne novele so prepričani, da bo predlagana regulacija s sistemom referenčnih cen pripomogla k znižanju cen medicinskih pripomočkov in medicinske opreme. S tem pa bo zagotovljeno gospodarnejše ravnanje z davkoplačevalskim denarjem. V SAB priznavamo, da je namen predlagateljev sicer dober, vendar je predlog bistveno premalo dodelan. Po mnenju Zakonodajno-pravne službe je nejasen in nedodelan celo v takšni meri, da ga s pravnega vidika ne velja

12. TRAK: (VP) 10.55

(nadaljevanje) podpreti. Svoje pripombe na predlog je med drugim podala tudi KPK, ki je v mnenju opozorila, da bodo predlagane rešitve ustvarile dodatna tveganja za korupcijo. Predlog zakona kljub sprejetim amandmajem tako še vedno vsebuje preveč vsebinskih pomanjkljivosti. Na eni strani niso dovolj določno definirani medicinski pripomočki in medicinska oprema, ki bodo predmet tovrstnih javnih naročil, manjka pa tudi ključna definicija pojma referenčna cena, ki se s predlogom uvaja. Opisana je zgolj pavšalno, in sicer pomeni ceno, ki jo določi urad Vlade REPublike Slovenije, pristojen za centralno cenovno evidenco. Pri tem niso zapisani kriteriji, na podlagi katerih se bo referenčna cena izračunala, prav tako ni določeno, kaj se bo pri izračunu ocenjene vrednosti upoštevalo. Na več mestih so predlagane rešitve v nasprotju z evropsko direktivo o javnem naročanju, ki predstavlja temeljni pravni akt na področju javnega naročanja. V nasprotju z direktivo je tako del predloga, ki se nanaša na razširjeno možnost uporabe postopka s pogajanjem brez predhodne objave. Tak postopek predstavlja netransparenten postopek oddaje javnega naročila, zato ga direktiva zaradi škodljivih učinkov dopušča zgolj v izjemnih okoliščinah. Tudi iz ugotovitev Računskega sodišča izhaja, da je ena izmed pogostejših kršitev

ravno neupravičena uporaba postopka s pogajanjem brez predhodne objave. Zato nas v SAB resnično skrbi dejstvo, da se s predlogom na široko odpira vrata uporabi tega postopka mimo določil direktive in določil zakona.

V SAB zagovarjamo transparentno in kontrolirano porabo davkoplačevalskega denarja, ki se steka v zdravstvo. Zato smo v lanskem letu skupaj z opozicijo sklicali nujno sejo Komisije za nadzor javnih financ, kjer smo se pogovarjali ravno o problematiki nabave medicinskih pripomočkov in opreme. Komisija je sprejela sklep, s katerim je vlado pozvala, da pripravi spremembe sistema javnega naročanja. Gre za izjemno zahtevno strokovno materijo, ki ji praviloma poslanci v poslanskih skupinah niso oziroma nismo kos. Dejstvo je, kot sem že povedal, da je področje javnega naročanja kompleksna in zahtevna materija in v stranki SAB smo zato razočarani, da k pripravi sprememb ni pristopila vlada oziroma pristojno ministrstvo v sodelovanju s strokovnjaki. Celo več, na predmetno novelo ni podala niti lastnega mnenja. Takšna drža je za stranko SAB dovolj zgovorna že sama po sebi. V SAB si želimo sprememb in premikov, ki bodo naredili sistem javnega naročanja bolj transparenten, hkrati pa zagotovili učinkovito porabo javnega denarja. Vendar pa današnji predlog ocenjujemo kot preveč vsebinsko neopredeljen in nedorečen, zato ga ne bomo podprli.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, 15 minut po prekinjeni 3. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSEBNIH PRAVICAH ITALIJANSKE IN MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA** v okviru skrajšanega postopka. Predlog zakona sta v obravnavo zboru predložila poslanca Felice Žiža in Ferenc Horvath.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja Feliceju Žiži.

FELICE ŽIŽA (PS IMNS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki vlade. / nagovor v italijanščini/
Torej avtohtona in madžarska narodna skupnost

13. TRAK: (SC) – 11.00

(nadaljevanje) imata skladno z Ustavo in zakonskimi akti prvič so do vzgoje in izobraževanja v materinem jeziku in pravico do njenega oblikovanja in razvijanja. Vzgoja in izobraževanje avtohtonih narodnih skupnosti je sestavni del vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji. Ta poteka na podlagi podzakonskih aktov in zaradi znanih zgodovinskih okoliščin na narodno mešanih območjih občin, v katerih živita avtohtoni narodni skupnosti se razvija in se izvaja v dveh okvirnih modelih. Italijanska narodna skupnost ta model poteka v italijanskem jeziku, slovenski jezik je pa jezik okolja. V madžarski narodni skupnosti poteka pa v madžarskem in slovenskem jeziku. Kot rečeno zraven podzakonskih aktov za uresničevanje vzgojno izobraževalnih zavodih avtohtonih narodnih skupnosti v materinem jeziku in njenem oblikovanju in razvijanju je zelo pomemben zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja prav, zaradi tega, ker je vzgoja in izobraževanje neprestano terja implementacijo in

razvoj so ravnateljji italijanskih šol na narodno mešanem območju skupaj z avtohtono italijansko samoupravno narodno skupnost analizirali proces proučevanja vseh predmetov, ki se proučujejo v italijanskem jeziku in podali določene predloge, da bi povečali kakovost poučevanja in strokovno izrazoslovje in znanje italijanskega jezika v procesu vzgoje in izobraževanja, kjer je italijanski jezik učni jezik. Ti predlogi so vključeni v predlog Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja. To, kar bi želel povedati, da si razjasnimo kaj pomeni prvi jezik oziroma materni jezik, kaj pomeni jezik okolja in kaj pomenijo tuji jeziki. Dandanes v tem zakonu piše, da učitelj v naših šolah in strokovni delavci, ki nimajo pogojev torej niso končali predvidenih italijanskih šol lahko naredijo preizkus znanja za znanje italijanskega jezika na nivoju C1 v okviru s / nerazumljivo/ to so skupni evropski jezikovni okvir za tuje jezike torej za, da bi mi dobili učitelje, ki nimajo pogojev torej končanih italijanskih šol v naših šolah je dovolj, da naredijo izpit na nivoju tujega jezika mi se pa glede ustavnih pravic pogovarjamo o materinem jeziku torej prvi jezik, svoj jezik je vedno materni jezik. Na našem področju in tam, kjer živi madžarska narodna skupnost in italijanska je prvi jezik materni jezik torej italijanščina ali madžarščina drugi jezik je pa jezik okolja torej na naših področjih slovenski jezik ostalo pa so tuji jeziki. Torej, to želimo spremeniti, da bi se pogovarjali in da bi preizkus znanja delali v maternem jeziku. Želimo pa tudi, da bomo enakopravni in enakovredni italijanske šole z italijanskim učnim jezikom enakovredni slovenskih šolam s slovenskim učnim jezikom, kjer poteka vse predavanja v slovenskem jeziku. Hvala lepa.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici Ivi Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi.

14. TRAK: (SB) – 11.05

(nadaljevanje) Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 42. nujni seji 12. januarja 2022 obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravicah posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, ki sta ga Državnemu zboru v obravnavo predložila poslanca Felice Žiža in Ferenc Horvat. Kolegij predsednika je na 122. redni seji 1. decembra 2021 sprejel sklep, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Zakonodajno-pravna služba je predloženi zakon preučila skladno s svojimi pristojnostmi. Njena predstavnica pa je podrobneje obrazložila v mnenju izpostavljeno spremembo predloga zakona, to je dvig ravni znanja italijanskega jezika za strokovne delavce, ki niso končali osnovne ali srednje šole z italijanskim učnim jezikom in pridobili predpisane izobrazbe v italijanskem jeziku oziroma ki niso končali osnovne in srednje šole z italijanskim učnim jezikom. Glede ostalih pripomb k posameznim členom pa je pojasnila, da so ustrezno upoštevane v amandmajih koalicije. Svoje mnenje je podla tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki predlog zakona ni podprla. Uvodoma je predlog zakona predstavil predstavnik predlagatelja, za njim je svoje stališče predstavil predstavnik Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki je med drugim povedal, da je znanje jezika na ravni C1 povsem primerno za poklicne, učne in akademske namene. Izpostavil je zlasti vprašanje izvedljivosti predloga zakona, saj preizkus materinega jezika ne obstaja po nobeni priznani metodologiji, pogoji dodatnega usposabljanja za tiste, ki ne izpolnjujejo predpise ne izobrazbe, pa ureja že Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Prav tako je opozoril na prekratek rok za uveljavitev podzakonskih aktov in na dvojna merila, ki se uvajajo s predlogom

zakona. Sledila je razprava v kateri so nekateri članice in člani odbora menili, da bi bilo potrebno pomisleke Zakonodajno-pravne službe in Komisije Državnega sveta vzeti v obzir in jih upoštevati ter da je predlagana rešitev nepremišljena in nedodelana. Spomnili so, da je bil Zakon v letu 2018 spremenjen ravno zaradi težav pri zaposlovanju ustreznih kadrov, po novi ureditvi pa bo zaradi slednjega imel ravnatelj možnost, da bo kadre izbiral arbitrarno. Opozorili so, da je spreminjanje zakonodaje brez široke razprave in doseženega konsenza nevarno ter da mora biti ključen prenos znanja in ne samo znanje jezika. prav tako se jim ni zdelo primerno, da diplomanti terciarnega izobraževanja, ki so zaključili študij italijanskega jezika slednjega ne bodo mogli poučevati brez opravljenega preizkusa znanja italijanskega jezika. opozorili so tudi na neenako obravnavo zahtevanega znanja za italijanske učitelje v zamejstvu ter na status glede ravni znanja italijanskega jezika za spremljevalce otrok s posebnimi potrebami. Drugi pa so menili, da je učni in govorni jezik v šoli zelo pomemben. Pojasnili so, da ravnatelj vedno izbira arbitrarno, ker je sam odgovoren za to kako bo zaposleni uspešen pri delu. Pri tem mora upoštevati pogoje, ki mu jih nalaga zakon. Menili so, da je prav, da se odloča tudi na podlagi tega kako zaposleni uporablja slovenski jezik ali pa na področju narodnosti tamkajšnji jezik. Pojasnili so, da je model vzgoje in izobraževanja enoten in to slovenski, ki ga je sprejel vladni strokovni svet, pri čemer je prilagojen glede na to kako se poučuje na narodnostnem območju in kateri jezik je to. menili so, da je kakovost jezika zelo pomembna tako za slovenske kot za šole na področju narodnosti ter da je pomembna tudi vzgojna vloga administrativnega in tehničnega osebja. V nadaljevanju so pojasnili, da so šole na področju italijanske narodne skupnosti središče multikulturalnosti in da imajo zaradi števila učencev velike prostorske probleme ter da zaradi sprejema predloga zakona ne bodo imeli problemov z zaposlovanjem. Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije ter v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno

15. TRAK: (DAG) – 11.10

(nadaljevanje) besedilo dopolnjenega predloga zakona.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, gospodu Damirju Orehovcu, državnemu sekretarju Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

DAMIR OREHOVEC: Predsedujoči, hvala lepa za besedo.

Spoštovane poslanke in poslanci!

Nekaj smo že povedali na matičnem odboru, pa bi zdaj tu še ponovil te stvari.

S predlagano spremembo zakona se določa, da morajo učitelji, ki v šolah z italijanskim učnim jezikom poučujejo slovenski jezik in tudi tuje jezike, izkazovati višjo raven znanja italijanskega jezika, in sicer na stopnji C-1, ki je določena po skupnem evropskem jezikovnem okviru Sveta Evrope (v nadaljevanju: SEJO). Zvišuje se tudi predpisana raven znanja italijanskega jezika za administrativno-tehnične in druge delavce, seveda glede na delovno mesto različno. Po našem mnenju tako določilo po nepotrebnem zaostčuje jezikovne kompetence pri učiteljih, ki pri pouku ne uporabljajo učnega jezika vzgojno-izobraževalnega zavoda, torej v tem primeru italijanščine, v tem trenutku, ko velja izrazito pomanjkanje kadra na področju vzgoje in izobraževanja. Bojimo se, da bodo imele šole na tem področju še več težav, kot jih imajo sedaj. Enakega mnenja smo tudi glede zaostrovanja kompetenc pri administrativno-tehničnem kadru.

S spremembo in dopolnitvijo 15. člena je predvidena uvedba preizkusa znanja italijanskega jezika kot maternega jezika. Materni jezik je tisti, ki posameznika opredeljuje kot domačega govornika. Zato preizkusi znanja za materinščino ne obstajajo, tega tudi sistem SEJO ne pozna.

Razen tega so elementi, ki predstavljajo kot izhodiščno italijanščino kot materni jezik, že urejene z določilom prvega odstavka zdaj veljavnega 15. člena, ki določa, da strokovni delavec obvlada italijanski jezik kot učni jezik, če je končal osnovno ali srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom in pridobil predpisano izobrazbo v italijanskem jeziku ali je končal osnovno in srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom. Zato bi po našem mnenju bilo treba narediti dodaten razmislek umestitve te določbe. Naj povem, da je v Italiji – torej, če gledamo neko recipročnost – določilo, da lahko v šoli s slovenskim učnim jezikom uči tisti, ki je opravil maturo na srednji šoli s slovenskim jezikom. Torej, že trenutni pogoj, ki je zdaj uzakonjen, je strožji kot pa, recimo, v Italiji. Jezikovna kompetenca naj bi se pri strokovnih delavcih, ki ne izpolnjujejo pogojev iz 15. člena, dokazovala s posebnim preizkusom znanja italijanščine kot maternega jezika, ki temelji na izpitnem katalogu italijanščine kot maternega jezika za splošno maturo. Preizkus znanja pa naj bi izvajalo ministrstvo, pristojno za izobraževanje v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo. Naj poudarim, da niti pristojno ministrstvo, torej MIZŠ, niti Zavod Republike Slovenije za šolstvo nimata vzpostavljenega sistema certificiranja v skladu s SEJO, ima pa tovrstno infrastrukturo zaradi zdaj veljavnih določil vzpostavljen Državni izpitni center, kar je tudi v skladu z določbami trenutno veljavnega zakona. Državni izpitni center ima tudi zagotovljen ustrezen strokovni kader in finančna sredstva za izvedbo.

V zvezi s predlagano vzpostavitvijo dodatnega pogoja v sklopu jezikovne kompetence strokovnega delavca, to je opravljen program dodatnega usposabljanja izobraževanja, ki je namenjen izboljšanju strokovnega izrazoslovja za predmet, ki ga poučuje, je pa treba poudariti, da določbe Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki vključevanje programe profesionalnega usposabljanja opredeljuje kot delovno obveznost

16. TRAK: (VP) 11.15

(nadaljevanje) ne pa kot pogoj za vključitev v delo.

Naj na koncu še poudarim, da za uskladitev podzakonskih aktov z določbami zakona je opredeljen 1. marec. Po naše je ta rok prekratek, zato seveda predlagamo, da se ta rok podaljša. Hvala lepa.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Branko Simonovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

BRANKO SIMONVIČ (PS DESUS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim. Ozemlje samostojne Slovenije nikoli ni bilo etično homoteno. Število narodnih manjšin, njihov obseg in njihov pomen so se skozi različna zgodovinska obdobja spreminjala skladno s spreminjanjem političnih meja. Med zgodovinske narodne manjšine tako štejemo italijansko, madžarsko in romsko narodno skupnost, vsem pa država namenja določen del manjšinske zaščite. Trenutno zagotovljeno varstvo pravic narodnih skupnosti na našem teritorialnem ozemlju je po oceni Poslanske skupine DESUS na zmerno visoki ravni in večina drugih držav članic bodisi iz vrst Evropske unije bodisi iz celotnega svetovnega zemljevida si lahko našo državo vzame za zgled odličnosti na zagotavljanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin s področja manjšin. Tudi sam prihajam iz tega okolja in se še toliko bolj zavedam pomena varovanja pravic manjšin in nasploh sožitja bivanja nas vseh.

Danes je pred nami predlog novele enega izmed mnogih zakonov, ki ureja manjšinsko varstvo. Gre za zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, ki je po naši oceni eden ključnih predpisov, ki vplivajo na manjšinsko skupnost. Na področju varovanja manjšinskih skupnosti ravno pravica do ohranjanja in rabe manjšinskih jezikov tako v zasebnem kot v javnem življenju predstavlja magistralno pravico manjšin.

Osnovni zakon opredeljuje pogoje, ki jih morajo izpolnjevati strokovni delavci in vse ostalo zaposleno osebje v vzgojno-izobraževalnih zavodih na dvojezičnih območjih. Da se jezik narodnih skupnosti lahko kvalitetno ohranja in da so določila ustave s tem dobesedno spoštovana, je potrebno tudi kvalitetno izobraževanje, kar se seveda implicira tudi ustrezni stopnji znanja jezika narodnosti tistih, ki poučujejo. S tem se v Poslanski skupini DESUS absolutno strinjamo. Predlog novele zakona na novo določa ravni znanja italijanskega jezika, ki jo morajo imeti strokovni in drugi delavci v vrtcih in šolah na narodnostno mešanem območju, ter način oziroma postopek dokazovanja znanja italijanskega jezika kot učnega jezika. Tako je predvideno izkazovanje višje ravni znanja italijanskega jezika za strokovne in druge delavce v izobraževalnih ustanovah. Še posebej poudarjamo, da določeno raven znanja italijanskega za učitelje, ki v šolah z italijanskim jezikom poučujejo slovenski in druge tuje jezike. V Poslanski skupini DESUS ocenjujemo, da bo takšna ureditev omogočila še kakovostnejše izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela, ki je, kot že povedano, eden ključnih dejavnikov za nadaljnji obstoj in razvoj narodne skupnosti.

Glede na zavzeto stališče bomo poslanci Poslanske skupine DESUS predlog novele soglasno podprli.

Hvala, da ste me poslušali.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Dušan Šiško bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNS): Spoštovani predsednik, spoštovani vsi prisotni.

17. TRAK: (TB) – 11.20

(nadaljevanje) V znanju je moč, zato je nujno potrebno, da naši otroci v vrtcu, osnovnih šolah in srednjih šolah pridobijo čim več znanja, predvsem uporabnega znanja, ki jim bo v pomoč v odraslem obdobju. Če se starši, ki imajo otroke v slovenskih šolah, zgražajo nad samim šolskim sistemom, količino in načinom podane snovi, pa imajo tako otroci kot starši v dvojezičnih šolah čisto drugačne težave. Ne glede na to, kako dober je učitelj ali šola, če zanje ni podano v ustreznem jeziku, nima učinka. Praksa je pokazala, da je ustrezno znanje italijanskega jezika velik problem v dvojezičnih šolah. Mogoče se tukaj, v Ljubljani, zdi ta problematika težje razumljiva, pa vseeno govorimo o slovenskem narodu, ki živi na dvojezičnem območju.

V Slovenski nacionalni stranki nam je popolnoma nerazumljivo, zakaj imamo dvojna merila, ko je treba stopiti v bran našemu narodu. Čisto normalno je, če se želi Slovenec zaposliti v šoli v Bruslju ali Luksemburgu, v dvojezični šoli, da mora imeti znanje jezikov na ravni C1. Podobno se zahteva, če bi na tej šoli se zaposlil kot strokovni delavec, a ko se to dogaja pri, na naših tleh, pa ne znamo ostro nastopiti in jasno zahtevati stopnjo C1. Majhen narod smo, a se mi zdi, da smo nekje na poti izgubili ponos in narodno zavest. Izgubili smo zavedanje, da je treba naš narod poskrbeti na vseh ravneh, ne da se klanjamo in prilagajmo na vsakem koraku. Mogoče je ironično, da se v dvojezičnih šolah zahteva znanje italijanskega jezika na tako visoki ravni, a kot sem že rekel, celotno sliko najbolje poznata predlagatelj. Jasno pa nam je, vsekakor, vsaj to, da otroci, ki živijo na dvojezičnem območju, morajo dobro poznati tako slovenski jezik, kot italijanski, da se lahko normalno vklopijo v družbo, se socializirajo in rastejo, ter nenazadnje gojijo svojo edinstveno kulturo, ki je del slovenske.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Mojca Škrinjar bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MOJCA ŠKRINJAR (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

Pozdravljeni kolegice in kolegi in vsi, ki nas gledate.

Poslanca Narodnosti sta vložila zakon, ki na novo določa ravni znanja italijanskega jezika, ki jo morajo izpolnjevati strokovni in ostali delavci v šolah z italijanskim učnim jezikom. Učitelji, ki poučujejo v šolah z italijanskim učnim jezikom, slovenščino in tuje jezike, bodo morali izkazovati tudi določeno raven znanja italijanskega jezika, v skladu s skupnim jezikovnim okvirjem Sveta Evropa. S tem se zagotavlja, da bodo lahko komunicirali tako z učenci, kot tudi s kolegi, v italijanščini. Drži namreč, da vzgoja in pouk ne poteka zgolj v času ur pouka, temveč ves čas učenčevega ali dijakovega bivanja v šoli. Uporaba lepega slovenskega jezika na področjih narodnosti, pa tudi jezikov narodnosti je ključna. Izraža spoštovanja do kulturnega izročila, hkrati pa navaja govorce k jasnemu in lepemu izražanju in ljubezni do materinščine. Ker je, kot rečeno, pomembno celotno življenje v šoli, se zdi utemeljeno, da v šolah z italijanskim učnim jezikom uporabljajo tega vsi zaposleni, ki imajo stik z učenci, pravilen in lep diskurz. Glede na različna opravila(?) drugih zaposlenih, ki niso strokovni delavci, vendar nujno potrebni za delovanje šole, bo pristojni minister za izobraževanje določil raven znanja italijanskega jezika.

Slovenska demokratska stranka podpira zakon iz teh navedenih razlogov, kot dokaz dobrega, medsebojnega sodelovanja, pa upam, da bosta tudi poslanka Narodnosti, pripomogla k medsebojnemu upoštevanju tudi na drugi strani meje,

18. TRAK: (NB) – 11.25

(Nadaljevanje): torej da je takšna kakovost zagotovljena tudi za učence, dijake, ki živijo v okviru narodnosti na drugi strani meje.

Hvala.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa. Aljaž Kovačič bo predstavil stališče Poslanske skupine LMŠ.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS LMŠ): Hala za besedo, predsednik. Državni sekretar, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini LMŠ se zavedamo pomembnosti spoštovanja pravic manjšine, čemur je Republika Slovenija tudi nenazadnje zavezana skladno s 64. členom Ustave, da bo zagotovila za italijansko in madžarsko narodno skupnost vzgoje in izobraževanja tudi v italijanščini in madžarščini. Poleg tega pa smo tudi z mednarodnimi akti zavezani izpolnjevanju in uresničevanju pravic italijanske in madžarske manjšine. Zavedamo se torej pomembnosti realizacije pravic manjšine tudi v praksi, čemur smo bili priča tudi v sosednjih državah. V sosednjih državah je prišlo večkrat in še vedno so dogaja neizpolnjevanje pravic slovenske manjšine v praksi kljub mednarodnim zavezam, ustavi in zakonodaji vezani na slovensko manjšino. V Italiji so še vedno težave pri zagotavljanju sredstev, da bi v celoti realizirali pravico slovenske manjšine pri postavljanju več dvojezičnih tabel. V Avstriji bi si želeli, da bi prišlo končno do realizacije dvojezičnih vrtcev in prisotnosti slovenščine tudi v višjih razredih. Predvsem pa povečanje prisotnosti slovenščine kot uradnega jezika kjer prebivajo Slovenci v Avstriji. Za Poslansko skupino LMŠ je tako prisotnost in ohranjanje jezikov manjšin v dvojezičnih vrtcih in šolah bistvena, saj je opaziti, da vedno manj mladih uporablja svoj jezik. Tako pri italijanski narodni skupnosti kot tudi pri slovenski narodni skupnosti izven meja je opaziti upadanje rabe svojega jezika. V Poslanski skupini LMŠ tako seveda podpiramo prizadevanje tudi italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji, da se raba njihovega jezika ohrani in uresniči med mladimi. Vseeno pa ne moremo preko neskladja in neenakopravnosti obravnave madžarske in italijanske narodne skupnosti v predlaganem zakonu, kar je bilo izpostavljeno in nenazadnje tudi v mnenju Zakonodajno-pravne službe. Tako bi se raven znanja madžarskega jezika za strokovne delavce v vrtcih in šolah ohranilo z obstoječim trenutnim

zakonom, o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja. Ker bi tako morali izpolnjevati znanje madžarskega jezika skladno z ravno skupnega evropskega jezika jezikovnega okvirja. Pri znanju italijanskega jezika za strokovne sodelavce v vrtcih in šolah pa bi bilo potrebno znanje madžarščine kot svojega materinega jezika. Tako bi prišlo do neenakopravnega določanja kriterijev za italijansko in madžarsko narodno skupnostjo. Iz teh razlogov bomo v Poslanski skupini LMSŠ glasovali proti omenjenemu zakonu.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa. Mag. Marko Koprivc bo predstavil stališče Poslanske skupine SD.

MAG. MARKO KOPRIVC (PS SD): Hvala lepa predsednik za besedo. Spoštovani! Poslanca narodnih skupnosti sta vložila predlog zakona s katerim se zvišuje predpisana raven znanja italijanskega jezika za strokovne, administrativne, tehnične, računovodske in druge delavce na vzgojno-izobraževalnih zavodih z italijanskim učnim jezikom. Tako morajo strokovni delavci, ki niso končali osnovne ali srednje šole z italijanskim učnim jezikom in pridobili predpisane izobrazbe v italijanskem jeziku oziroma, ki niso končali osnovne in srednje šole z italijanskim učnim jezikom po sedaj veljavni ureditvi, v takšnem primeru opraviti preizkus znanja italijanskega jezika na ravni C1 kot jo določa skupni evropski jezikovni okvir sveta Evrope, tako imenovani SEJO. Po predlagani ureditvi pa bo moral strokovni sodelavec, če ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 15. člena, opraviti preizkus znanja italijanskega jezika na ravni maternega jezika. S predlogom se zvišuje predpisana raven znanja italijanskega jezika tudi za učitelje, ki poučujejo slovenski jezik in tuje jezike in sicer se zahteva znanje jezika na ravni C1 po SEJO. Predlagatelj namreč meni, da sedanja zahtevana raven znanja italijanskega jezika ni ustrezna, in da je potrebno zagotovi večjo kakovost šolstva v italijanskem učnem jeziku na obali. Socialni demokrati se strinjamo, da mora biti kakovost izobraževanja na najvišji možni ravni.

19. TRAK (VI) 11.30

(nadaljevanje) Prepričani smo, da bi predlagane spremembe bile tudi pod vprašanjem glede same izvedljivosti predloga v praksi, saj že sedaj izrazito primanjkuje ustrezno usposobljenega kadra za posamezna delovna mesta. Prav tako to opozarja tudi pristojno Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, izpostavlja kot že rečeno zlasti vprašanje izvedljivosti tega predloga, saj preizkus maternega jezika ne obstaja po nobeni priznani metodologiji. Govorimo kvečjemu lahko primerljivo o znanju jezika po stopnji C2 po SEJO. Ministrstvo tudi opozarja, da je izpitni katalog že v preteklosti predstavljal veliko oviro za udeležence predvsem zaradi ozkega kroga strokovnjakov oziroma izpraševalcev za posamezni jezik v izpitnih komisijah in zagotavljanja objektivnosti in občutka pravičnosti in da je prav zaradi tega bil uveden standard po SEJO. Tudi zavod za šolstvo izpostavlja problem kadrov, saj primanjkuje strokovnih delavcev po celotni izobraževalni vertikali. Socialni demokrati smo zato prepričani, da bi tovrstne spremembe morala predlagati stroka in tudi pripraviti stroka, ne pa poslanci državnega zbora. Kar se pa sicer pod ministrovanjem dr. Kustec dogaja takorekoč redno oziroma pri večini ključnih vsebinskih zakonov. Temu primerno je seveda tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je podala pripombe h kar vsem členom, kar nam potrjuje, da predlog sprememb zakona ni dodelan. Predlogu zakona sicer nasprotuje soglasno tudi Državni svet. Socialni demokrati tako predloga zakona sprememb ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa. Matej T. Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

DR. MATEJ TAŠNER VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, predsednik. V Levici se

strinjamo, da bi morali v šolah z italijanskim učnim jezikom biti stopnja ravni uporabe italijanščine kot tudi enega od jezikov okolja na najvišji možni ravni. To je seveda zaželeno in nekaj kar spada v te šole. Po drugi strani pa seveda se moramo soočiti s konkretno situacijo v teh šolah, v teh okoljih. Tako kot predlagatelj, pa nekateri predhodniki, ki so predstavili stališče pred menoj tudi sam prihajam iz okolja kjer delujejo takšne šole. In ob pogovorih se seveda zazna tudi vprašanje tega, da obstaja težava s pridobivanjem ustreznih kadrov za poučevanje na takšnih šolah. Zato ni nenavadno, da je leta 2018 ta zakon bil sprejet in ta zakon je takrat zmanjšal zahtevano stopnjo izobrazbe za učitelje v šolah z italijanskim učnim jezikom, kar je tudi potrdila Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti. Takrat je seveda dala pozitivno mnenje skladno z ureditvijo k tem spremembam. Dejstvo je, da se šolski prostor ne samo za šole z italijanskim učnim jezikom sooča s kadrovskimi težavami s pridobivanjem ustreznih učiteljev in po naši oceni tak poseg, ki bi radikalno povečal zahtevano stopnjo znanja italijanskega jezika bil prej škodljiv kot koristen. Absurd takšnega predloga je, recimo, da nekdo, ki zaključi italijanščino na Filozofski fakulteti ali pa na kateri drugi fakulteti po tej ureditvi ne bi mogel poučevati jezika, ki ga je pač študiral. In s tega vidika bo to seveda predvsem povzročilo, da se bo nabor ljudi, ki bi lahko poučevali v teh šolah še dodatno omejil, kar verjetno ni v korist nikogar. Kot že rečeno, te spremembe se uvajajo brez nekih resnih in poglobljenih analiz, brez tega da bi jasno vedeli ali je to dejansko težava, ki se pojavlja, se pravi padanje stopnje znanja italijanskega jezika. Zaradi tega tudi Državni svet soglasno nasprotuje takšnim spremembam zakona. Zaradi tega ima ministrstvo resne pomisleke o tem. In tudi zavod za šolstvo je v svojem mnenju podal stališče, da bo težko izvajati tudi preverjanje znanja jezikov tako kot je sedaj določeno.

20. TRAK: (SC) – 11.35

(nadaljevanje) Tako da ne glede na vse še enkrat v Levici podpiramo, da se čim bolj goji in oskrbi za pravice obeh narodnih skupnosti v državi istočasno pa moramo skrbeti za to, da bodo lahko te pravice uresničevali na tak način, da bodo dejansko izvedljive. Tako da po naši oceni je trenutna ureditev, ki določa stopnjo C1 že ustrezna sploh glede na izkušnje z učitelj in kadrovskimi težavami, ki jih imajo šole in da takšno potrebno spremembo v tem trenutku ni potrebna predvsem pa nesmiselna ob pomanjkanju ustreznih analiz in poglobljenih študij tako, da bomo zakonu tudi nasprotovali. Si pa želimo, da bi tako pomembne zakone v bistvu lahko bi rekli skoraj, da sistemske zakone za pravice narodnih skupnosti pripravila Vlada z ustreznim aparatom, z ustreznimi analizami, za to, da ne bi prihajalo do takšnih zagat, ki imajo verjetno vzrok ali pa vir prej kot ne v težavah tistih, ki jih to področje interesirana kot pa v nekih obljubah, ki so bile dane pred 4 leti.

Hvala.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar, vsi prisotni! Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju izobraževanja sta vložila predstavnik Narodnosti to sta naša poslanska kolega poslanec Felice Žiža in poslanec Ferenc Horvat. V Republiki Sloveniji imamo dve avtohtoni narodni skupnosti. To sta italijanska in madžarska narodna skupnost. Pripadniki italijanske narodne skupnosti živijo na območjih občin Koper, Izola, Piran in Ankaran. Pripadniki madžarske narodne skupnosti živijo na območjih občin Lendava, Dobrovnik, Šalovci, Moravske toplice in Hodoš. Obe skupnosti imata pravico do vzgoje in izobraževanja v svojem jeziku ter do oblikovanja in razvijanja te vzgoje in izobraževanja. Vzgoja in izobraževanje

pripadnikov obeh narodnih skupnosti je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja v Sloveniji in narodnostno mešanem območju, kjer živijo pripadniki italijanske narodne skupnosti poteka vzgojno izobraževalno delo v italijanskem jeziku to v šolah z italijanskim učnim jezikom slovenščina pa se poučuje kot jezik okolja in v slovenskem jeziku v šolah s slovenskim učnim jezikom italijanščina pa se poučuje kot jezik okolja. Na narodnostno mešanem območju, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti poteka vzgojno izobraževalno delo v dvojezično v slovenskem in madžarskem jeziku. 14. člen zakona določa posebne pogoje glede na znanje jezika za strokovne delavce, ki opravljajo vzgojno izobraževalno delo v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom in ki obvladajo italijanski jezik kot učni jezik. Spremembo drugega odstavka 14. člena je določeno, da morajo učitelji, ki v šolah z italijanskim učnim jezikom poučujejo slovenski jezik in tuje jezike uspešno opraviti preizkus znanja italijanskega jezika na ravni C1 skupnega evropskega jezikovnega okvira sveta Evrope to je prva sprememba. Druga sprememba je sprememba 15. člena zakona, ki določa pogoji znanja italijanskega jezika kot učnega jezika v šolah z italijanskim učnim jezikom na ravni svojega materinega jezika in ne / nerazumljivo/ se pravi na ravni C1 in je v skladu z določbo specialnega statuta londonskega memoranduma, ki ga je Slovenija z aktom o nostrifikaciji nasledstva sporazumov nekdanje Jugoslavije z Republiko Italijo prevzela leta 1992. Tretja sprememba v predlogu zakona se zvišuje predpisana raven znanja italijanskega jezika za strokovne, administrativne, tehnične

21. TRAK: (SB) – 11:40

(nadaljevanje) računovodske in druge delavce. Zahtevana raven znanja in jezika je odvisna od specifik posameznega delovnega mesta in način preverjanja le-te. V Novi Sloveniji imamo v temeljnem programu zapisano: država mora zagotavljati svobodo posameznika in mora uresničiti demokratično željo večine, hkrati pa tudi varovati pravice manjšin. Zato potrebuje verodostojen pravni okvir, ki temelji na svobodni demokratični osnovni ureditvi in delitvi oblasti. Zato bo Poslanska skupina Nove Slovenije zakon podprla.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Mag. Branislav Rajić bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke Alenke Bratušek.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SAB): Hvala, predsednik. Spoštovani! V Republiki Sloveniji so posebne pravice avtohtonih manjšin priznane le italijanski in madžarski narodni skupnosti. Na obmejnih območjih, kjer pripadniki obeh skupnosti živijo, pa sta poleg slovenščine uradna jezika tudi italijanščina na zahodu oziroma madžarščina na vzhodu države. To pravico opredeljuje 11. člen naše Ustave v 64. členu pa so zapisane posebne pravice obeh narodnih skupnosti, med njimi je tudi pravica do vzgoje in izobraževanja v lastnem jeziku. Te pravice so natančneje določene tudi z Zakonom o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, katerega novela je danes pred nami. Ta novela na novo v smislu zaostrovanja določa ravni znanja italijanskega jezika, ki jo morajo izpolnjevati strokovni in ostali delavci v šolah z italijanskim učnim jezikom. Osnovni razlog za spremembo zakona je po navedbah predlagatelja slediti spremembam v praksi in manjšinskemu šolstvu zagotoviti večjo kakovost v italijanskem učnem jeziku na obali. Predlagatelj namreč izpostavlja neenoten pristop do zahtevane ravni znanja italijanskega jezika tako za strokovne delavce kot za delavce, ki opravljajo strokovno administrativna, tehnična in celo druga dela. V poslanski skupini SAB smo predlog sprememb skrbno preučili, a do njih glede na vse pripombe nekaterih deležnikov, ostajamo zadržani. Novela ima namreč številne pomanjkljivosti kot sta na primer neenoten pristop v razmerju do madžarskega jezika in kadrovska problematika pri samem izvajanju zakona, saj primanjkuje strokovnih delavcev v celotnem izobraževalnem prostoru. Kaj pa sploh v kontekstu sodobne Evrope pomeni preizkus jezikovnega znanja na nivoju maternega jezika?

Strinjamo se z mnenjem Komisije Državnega sveta, da je skupni jezikovni okvir dovolj ustrezna metodologija za vrednotenje ravni jezikovnega znanja, ki je pregleden in primerljiv, hkrati pa se poraja vprašanje recipročne ureditve tovrstnega vprašanja za slovensko manjšino v Italiji. Zavedamo se pomembnosti kakovostnega izobraževanja v italijanščini in madžarščini na območjih, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost. Zavedamo se tudi kako bi tako zaostrovanje onemogočilo zaposlovanje vseh, ki pridejo živeti in delati na obalo iz drugih koncev Slovenije. Glede na vse navedeno poslanci SAB predloga zakona ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj 15 minut po prekinjeni 3. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU, SKRAJŠANI POSTOPEK**. Predlog zakona so v obravnavo zboru predložili trije poslanci s prvopodpisanim Francem Juršo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja Branku Simonoviču.

BRANKO SIMONVIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Namen usklajevanja je v ohranjanju vrednosti pokojnin v času njihovega izplačevanja.

22. TRAK: (DAG) – 11.45

(nadaljevanje) Negativni učinki varčevalnih ukrepov se stopnjujejo z naraščanjem njihovega števila oziroma s podaljševanjem obdobja varčevanja. Če se usklajevanje pokojnin po obsegu omejuje ali pa ga sploh ni, se njegov namen ne uresničuje, posledično pa se zmanjšuje tudi vrednost pokojnin, zaradi česar se slabša gmotni položaj uživalcev pokojnin in drugih prejemnikov, ki se usklajujejo enako kot pokojnine. V obdobju od 2010 do vključno 2015 se pokojnine niso usklajevale v skladu s sistemsko ureditvijo po ZPIZ-1 in ZPIZ-2, kar je po izračunih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje povzročilo prikrajšanje v uskladitvah za 8,4 %.

V Poslanski skupini Desus smo ta primanjkljaj v pokojninah po koncu krize ob ponovni gospodarski rasti in izboljševanju javnofinančnega stanja skušali odpraviti, in sicer z vložitvijo predloga zakona že v letu 2017, vendar naj spomnim, takratni predsednik Vlade je predčasno odstopil, imeli smo predčasne volitve in zakon je končal v predalih. Vendar smo si v naši poslanski skupini kot koalicijski partner v naslednjih vladah še nadalje prizadevali ta zaostanek pri usklajevanju pokojnin nadoknaditi. Ob izdatnejšem rednem usklajevanju pokojnin se je z letom 2018 pričelo z dogovorjenimi izrednimi uskladitvami izdatno nadomeščati povzročeno prikrajšanje usklajevanja iz preteklosti. Kot je bilo ob koncu leta 2020 izvedena zadnja uskladitev, s tem namenom je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zabeležil primanjkljaj še v višini 3,5 %. Z vložitvijo zakonskega predloga v mesecu maju lanskega leta smo ciljali na dokončno odpravo, ki naj bi se realizirala v mesecu decembru 2021. Zakonodajni postopek obravnave predloga se je zavlekel in zamaknil zaradi vmesnega sprejemanja za starejše izredno pomembnega zakona, to je Zakona o dolgotrajni oskrbi. Vedoč, da je možnost sprejetja zakona v decembru praktično nemogoča, smo se poslanci Poslanske skupine Desus odločili, da poskušamo sprejetje zakona čim prej nadoknaditi, zato smo tudi predlagatelji te izredne seje. V poslanski skupini se zavedamo finančnih posledic, vemo, kaj 200 milijonov pomeni za vzdržnost

pokojninske blagajne, kljub temu pa menimo, da je starejša generacija, torej vse upokojenke in upokojenki, plačala izjemno visok davek pri blažitvi gospodarske krize. V zadnjih dveh letih pa, žal, ta generacija plačuje že nov davek, ki se imenuje covid. Po našem mnenju je skrajni čas, da se upokojencem dokončno in v celoti povrne prikrajšanje, ki so ga v preteklih desetih letih občutili zaradi prej večletnega nerednega usklajevanja pokojnin. Vendar pa so na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje izračunali, da je primanjkljaj iz časa gospodarske krize le še pri upokojenih do vključno leta 2010, in sicer v vrednosti 3,5 %, in pri upokojenih v letu 2011 v vrednosti 1,7 %. Temu je sledilo tudi dopolnilo na včerajšnji seji odbora, ki je tem izračunom dodal še 1 % za vse upokojenke. Kot predlagatelj se moram zahvaliti vsem poslankam in poslancem, ki so naš predlog zakona podprli, prepričan pa sem, da bo danes podpora zakonu soglasna.

Hvala lepa.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide.

23. TRAK: (VP) 11.50

(nadaljevanje) Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici Evi Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Francem Juršo. Kolegij predsednika Državnega zbora pa je postopek potrdil.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila pisno mnenje in opozorila, da je predlog zakona sporen v pogledu skladnosti z 2., 14. in 153. členom Ustave. Odstopa od zakonsko določenih postopkov, torej pogojev in načina usklajevanja pokojnin, kot jih določa ZPIZ-2. Nomotehnično nepravilno uvaja nov institut v prehodne določbe ZPIZ-2 iz leta 2012. Nepravilen pa je tudi z vidika zakonodajno-tehničnih rešitev. Glede vloženega amandmaja koalicijskih poslanskih skupin je povedala, da ni upoštevana njihova pripomba, da se ta dodatna uskladitev ne sme vnašati v 430. člen ZPIZ-2. Verjetno je treba dopolniti oziroma pojasniti tudi namen, saj samo usklajevanje ni avtomatično. Zanj morajo biti izpolnjeni pogoji, s tem členom pa se ureja neka dodatna uskladitev, namen uskladitve pa ni jasen.

Odbor je prejel mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki ga je na seji odbora predstavil njihov predstavnik. In Državni svet podpira predlagano spremembo. Komisija predlogu zakona izreka podporo predvsem z vidika solidarnosti do upokojencev, ki so bili v zadnjih 11-ih letih finančno prikrajšani zaradi nedoslednega usklajevanja pokojnin. Menijo, da se bo večji del sredstev, ki se jih bo namenilo za predlagani izredni dvig pokojnin, preko povečanje potrošnje upokojencev prelilo v gospodarstvo in posredno tudi nazaj v državni proračun. Opozarjajo pa na nadaljnjo vzdržnost blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja predvsem z vidika demografskih trendov.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje izredno uskladitev pokojnin podpira, a na način, za katerega se zavzema svet zavoda, torej za diferencirano izredno uskladitev pokojnin. Zavod navedeni način uskladitve ocenjuje kot pravičen, saj se tako odpravlja sistemsko neusklajevanje pokojnin od leta 2010 do leta 2015. Dejansko na pokojnine tistih, ki so se upokojili od 2016 dalje, neusklajevanja pokojnin med leti 2010 in 2015 niso imele vpliva, zato se strinjajo tudi z amandajem koalicijskih poslanskih skupin in menijo, da je zelo dobro, saj se bo tako odpravil

primanjkljaj iz preteklosti. Za izvedbo dopolnila bo na letni ravni treba zagotoviti 145 milijonov evrov.

V krajši razpravi, ki je sledila, je bilo izpostavljeno stališče razpravljalca, da predlagana novela ne rešuje vseh krivic, ki so se zgodile upokojencem v preteklosti. Usklajevanje pokojnin pa bi moralo biti v absolutnem znesku in za vse upokojence enako. S strani drugega razpravljalca je bilo poudarjeno, da si sedanja vlada prizadeva za boljši položaj upokojencev, tudi za višje pokojnine. S tem namenom so v koaliciji vložili dopolnilo, s katerim se bodo krivice iz preteklosti popravile.

Odbor je potem sprejel oba vložena amandmaja, tako amandma poslanskih skupin koalicije kot amandma Poslanske skupine DESUS. In sedaj je pripravljen dopolnjeni predlog zakona. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici vlade gospe Mateji Ribič, državni sekteraki na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

MATEJA RIBIČ: Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci.

Vlada Republike Slovenije je v maju 2021 v mnenje prejela Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Francem Juršo. Predlog je vsebinsko predlagal, da se v mesecu decembru

24. TRAK: (NB) – 11.55

(Nadaljevanje): 2021, pokojnine izredno uskladijo v višini 3,5 %. Včeraj, 12. januarja 2022, je bil na nujni, 68. seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide sprejet amandma k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki so ga vložile koalicijske stranke in katerega je podprla tudi Vlada Republike Slovenije. Vsebina amandmaja sledi izsledkoma analize, ki jo je opravil Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, iz nje pa izhaja, da je za dosego odprave prikrajšan preteklih usklajevanj potrebno izvesti dodatno izredno uskladitev v različnih višinah. Vlada Republike Slovenije uvodoma izpostavlja, da se pri svojem delu ves čas zavzema za zagotavljanje socialne in materialne varnosti vseh kategorij upokojencev v okviru tega cilja pa tudi za odpravo varčevalnih ukrepov v povezavi z usklajevanjem pokojnin. Usklajevanje pokojnin je temeljni instrument s katerim se ohranja realna vrednost pokojnin v daljšem časovnem obdobju, upokojencem pa se na ta način zagotavlja socialna in materialna varnost. Na ta način se spoštuje načelo pravne države ter tudi pravna varnost posameznikov in zaupanje le teh v sistem, ki je bilo pred nekaj leti zardi večkratnih posegov v sistem pokojninskega zavarovanja z drugimi zakoni omajano. Vlada Republike Slovenije je imela tekom epidemiološke krize v letih 2020 in 2021, ves čas v mislih tudi upokojence in tako upokojencem z nižjimi dohodki zagotovila solidarnostni dodatek s katerimi so lahko ublažili posledice zdravstvene krize, poleg tega pa je bilo v preteklem letu sprejetih nekaj sprememb Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ 2, zaradi katerih se je dvignila socialna varnost upokojencev z najnižjimi dohodki. Z ukrepi za odpravo pretekle gospodarske ekonomske krize vsi upokojenci niso bili naslovljeni v enakem obsegu, zato je bila nujna predhodna rešitev vprašanja kateri so bili tisti upokojenci katerih posledice preteklih ukrepov še niso bile odpravljene v celoti. V ta namen je bila s strani Zavoda opravljena analiza predhodnih uskladitev po posameznih letih ter primerjava le teh z uskladitvami do katerih bi bili upravičeni, če bi se pokojnine usklajevale skladno s sistemsko zakonodajo. Izsledki opravljene analize kažejo, da bi se morale pokojnine uskladiti v različnih višinah in sicer naj bi se pokojnine priznane do vključno 31. 12. 2020, dodatno uskladile za 3,5 %, pokojnine priznane v letu 2011 pa

naj bi se dodatno uskladile za 1,7 %. Tem izsledkom je sledil tudi na včerajšnji seji sprejet amandma koalicijskih strank. Hkrati bi se po istem amandmaju s 1. januarjem 2022 za 1 % uskladile tudi najnižja pokojnina, zagotovljena pokojnina in najnižji znesek invalidske pokojnine iz prvega, tretjega in četrtega odstavka 39. člena ZPIZ 2. Skladno z navedenim bi z vidika Vlade želeli dodati, da je za odpravo prikrajšanja preteklih usklajevanj torej potrebna dodatna uskladitev pokojnin, vendar na način kot izhaja iz vsebine amandmaja koalicijskih strank potrjenega na včerajšnji nujni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide in sicer cilj, ki ga zasledujem, saj drugače cilj, ki ga zasledujemo ne more biti dosežen. Uskladitev za vse upokojence v višini 3,5 % namreč ne bi pomenila odpravo razlik, ki so nastale zaradi neuskajevanja oziroma omejenega usklajevanja, ampak bi ustvarila nove nepravičnosti med generacijami upokojencev glede na njihovo leto upokojitve.

Hvala.

PRESEDNİK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Dušan Šiško bo predstavil stališče Poslanske skupine SNS.

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNS): Najlepša hvala, predsednik.

Predlog zakona dodaja en člen, ki pa je za naše upokojence bistven, saj z določilom določa uskladitev pokojnin v višini 3,5 %, 1,7 % oziroma 1 % glede na posamezne skupine upokojencev. Dejstvo je, da je finančna in gospodarska kriza v preteklosti več let kazala zobe ravno v pokojninskem sistemu naše države, ki je že tako podhranjena.

25. TRAK: (SC) – 12.00

(nadaljevanje) Sedaj smo še vsi državljani podhranjeni z zdravstveno krizo, ki še dodatno ogroža ravno starejšo populacijo, ki je še posebej ranljiva in potrebna posebne pozornosti s strani naše države. Slednja jim je šla že nasproti z zakonom o dolgotrajni oskrbi prav tako je sedanja Vlada z novim interventnim zakonom oziroma PKP-10 poskrbela, da bodo upokojenci dobili izplačan solidarnostni dodatek, kar se še posebej dobrodošlo zdelo za tiste z najnižjimi pokojninami. V Slovenski nacionalni stranki že dlje časa opažamo in opozarjamo, da je problem naše države vse bolj starajoči se družbi. Nataliteta Slovencev vpada, kajti vse manj se jih odloča za družino v teh negotovih letih. Problem predstavljajo tudi preveč izobraženi mladi, ki bi radi delali v svojem poklicu a ne dobijo dela, zato so raje brezposelni kot, da nekje so zaposleni z minimalno plačo. Nekateri starejši, ki bi že lahko bili upokojeni in odstopili svoj stolček mlajšim pa še lagodno delajo do pozne starosti vse to pa vpliva na našo pokojninsko blagajno, ki si jo sami krijimo. Vsak državljan, ki je trdo in pošteno delal v tej državi si kot upokojenec želi materialno in socialno varnost in si jo zasluži ne, da živi na plečnih svojih brezposelnih otrok, vnukov, sorodstva. Zavedati se moramo, da gre za eno izmed naših najranljivejših skupin, ki je zelo številčna ter, da pokojnine niso socialni transfer, ki ga da država. Marsikateremu upokojencu je pokojnina edini vir dohodka za preživljanje v njegovem zadnjem življenjskem obdobju. Seveda se najdejo tudi tisti, ki so še dovolj fizično, psihično močni, da delajo še naprej za par 10 evrov več v žepu, večina pa je zgaranih fizičnih delavcev, ki komaj čakajo, da izpolnijo pogoje za upokojitev. V zadnjem času smo priča številnim krizam, zaradi katerih se držijo osnovne življenjske potrebščine kot je hrana, pijača, elektrika, gorivo in še bi lahko našteval. Vse to ima vpliv na kupno moč upokojencev in njihovo dostojno življenje. V Slovenski nacionalni stranki nam je kristalno jasno, da imajo naši upokojenci vrh glave vseh krivic, prikrajšanosti, ki so se jim zgodile v preteklosti in so se dotikale Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Na sploh smo Slovenci v vseh teh letih morali že prevečkrat stisniti zobe in zategniti pas na račun raznih varčevalnih ukrepov v preteklih vlad.

V Slovenski nacionalni stranki menimo, da je ravno sedaj pravi čas, da se zadeve povrnejo v prvotno pred krizno stanje in da vsaj malce priključimo nasmehe na obraze naših upokoencev. Naj se že končno pokojnine izredno uskladijo v različnih višanih odstotnih točk na podlagi ZPIZ izračunov. Pomembno je, da se bo s predlogom zakona izboljšal zmotni oziroma materialni položaj upokoencev. V Slovenski nacionalni stranki ocenjujemo, da gre za izjemno dobro rešitev, ki gre v prid našim upokoencem s tem, ko sledi načelu solidarnosti, socialnosti in ekonomske pravičnosti.

Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Jurij Lep bo predstavil stališče Poslanske skupine Nepovezanih poslancev.

Izvolite.

JURIJ LEP (PS NP): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Državna sekretarka, kolegice in kolegi vsem lep dober dan!

Danes bo veliko pripenjeno / nerazumljivo/ kdo je v preteklosti upokoencev vzel določene pravice ter kdo jih vrača oziroma popravlja za nazaj. To je z vidika tega, da so upokoenci kategorija volivcev tudi razumljivo in legitimno pa vendar bi moralo biti bistvo današnje razprave in glasovanja o predlaganem zakonu nekoliko več kot zgolj kazanje s prstom na vaše in naše. Pomembnejše je sporočilo, da se prav vsi zavedamo, da je zadnja gospodarska in finančna kriza udarila po žepu tako upokoence kot tudi številne druge kategorije državljanov

26. TRAK (VI) 12.05

(nadaljevanje) in državljanov. Mnogi med njimi socialno ogroženi. Enako vrednost ima tudi sporočilo, da je prišel čas, ko se lahko napake za nazaj popravijo ne glede na to kdo jih je povzročil in ne glede na to kdo jih popravlja. S predlogom zakona se za nazaj popravlja zamrznitev usklajevanj pokojnin od leta 2010 dalje. Tega prikrajšanja so bili deležni upokoenci, ker se njihove pokojnine v času gospodarske krize niso usklajevale ali pa so se usklajevale z nižjim odstotkom kot pa bi znašal odstotek določen v skladu z veljavno zakonodajo. Predlagatelj ta zaostanek ocenjuje na 3,5 % za koliko bi bil potrebno izvesti novo izredno uskladitev pokojnin ta bi namreč bistveno vplivala na gmotni položaj upokoencev. Zaradi varčevalnih ukrepov so upokoenci prevzeli velik del bremena finančne krize in s tem prispevali k stabilizaciji javnih financ. Cilj je torej odprava preteklih zamrznitev, namen pa zagotoviti prejemnikom le-teh višjo socialno varnost, kar sovpada tudi z aktualnimi razmerami povezanimi s kovid krizo v kateri se nahajamo že več kot dve leti. Nedolgo nazaj je tudi Umar ugotovil, da je materialni položaj starejših v Sloveniji v primerjavi z zaposlenimi slabši kot v povprečju EU. Nepovezani poslanci se s predlaganimi rešitvami strinjamo in bomo predlog seveda z veseljem podprli. Ne glede na to pa je naša odgovornost da opozorimo na dejstvo, ki presega pripenjanje zaslug kdo je naredil več v skrbi za upokoence. Zadnjih nekaj sprememb pokojninskega zakona je v pomembnem delu vplivalo na dostojnost pokojnin. Niso pa te spremembe vključevale parametra vzdržnosti. Naš pokojninski sistem temelji na zavarovalniškem principu, vključuje pa tudi solidarnostno noto. Pri tem pa je treba odgovorno ugotoviti, da je nekaj hudo narobe v pokojninskem sistemu, če je višina pokojnine vedno manj odvisna od višine in trajanja vplačil v pokojninsko blagajno, ampak vedno bolj od solidarnostnega načela. Temu smo bili priča v zadnjih letih in tudi zato bomo morali na dolgi rok plačati določeno ceno. Vplačevanje prispevkov zaposlenih v pokojninski sklad mora zagotavljati ustrezno višino pokojnino ljudem ko se ti upokojijo. Samo tako bomo lahko pri zaposlenih ohranili željo, potrebo in seveda smisel vplačevanja prispevkov. Ker smo že v predvolilnem času je za nas pomembno predvsem to, da bodo predvolilne in povolilne upokoenske obljube realne in pravične. Nadaljevanje uvajanja parcialnih socialnih

posegov v pokojninski sklad bo dolgoročno pripeljalo do tega, da se bomo morali resno pogovoriti o vzdržnosti pokojninske blagajne. Za nepriljubljene a nujne posege kot sta daljšanje delovne dobe in zvišanje upokojitvene starosti, kar bo naslednja pokojninska reforma vsekakor zahtevala, pa mora pogled seči dlje kot le do naslednjih volitev. Hvala za pozornost.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila Eva Irgl. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Še enkrat najlepša hvala za besedo.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Pred seboj imamo torej spremembo oziroma dopolnitev zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju s katerim želimo uskladiti pokojnine in druge prejemke, in sicer za tisti del manjkajočih uskladitev, ki niso bile izvedene zaradi varčevalnih ukrepov v preteklosti. Dejstvo je, kar je bilo tudi danes že v stališču predhodnih povedano, da zaradi gospodarske in finančne krize se pokojnine v določenem času niso usklajevale ali pa so se usklajevale v nižjem odstotku kot pa bi znašal odstotek določen skladno z veljavno zakonodajo. S tem zakonom, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, danes torej popravljamo tudi to, saj se zavedamo kako pomembno je zagotavljanje socialne in materialne varnosti vseh kategorij upokojencev, ki so že tako mnogi v socialnih stiskah. Nekateri tudi na robu revščine. V času epidemije pa še na dodatnih preizkušnjah. In prav zaradi tega smo v koaliciji ves čas skrbeli prav za izboljšanje njihovega položaja. Naj spomnim, da smo dvakrat izplačali solidarnostni dodatek upokojencem v višini od 130 do 300 evrov, odvisno seveda od višine pokojnine. V PKP10, ki smo ga obravnavali prav pred kratkim tudi tako imenovani druginjski dodatek. Kar zadeva spremembe zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga imamo danes pred seboj, so bile v času te vlade in te koalicije kar štiri spremembe

27. TRAK: (DAG) – 12.10

(nadaljevanje) v dobro različnih kategorij upokojencev. Vlada je poleg sistemskih rednih uskladitev pokojnin v decembru izvedla tudi izredno uskladitev pokojnin v višini 2%. Dvignili smo zagotovljene pokojnine. Dvignili smo najnižje invalidske pokojnine. Popravili smo krivico oziroma diskriminatornost kmečkim zavarovancem. Spomnili se boste, ti kmečki zavarovanci so vplačevali za širši obseg pravic, ko pa so se upokojili, jim je bil priznan ožji obseg pravic in s tem tudi manjša odmera pokojnine. To smo popravili, torej to diskriminacijo in krivico. Več kot 56 tisoč ljudem smo popravili krivico, ki se jim je doba dokupa ni priznala, čeprav so jo po takrat veljavnih predpisih, če tako rečem, pošteno plačali. Danes s tem zakonom pa zagotavljamo naslednjo uskladitev pokojnin: zaradi odprave zaostanka pri usklajevanju pokojnin se s 1. januarjem 2022 dodatno uskladijo pokojnine in drugi prejemki, priznani do 31. decembra 2010 za 3,5 %, priznani od 1. januarja do 31. decembra 2011 za 1,7 %, priznani od 1. januarja 2012 dalje pa za 1 %. S 1. januarjem 2022 se za 1 % uskladi tudi najnižja pokojnina, zagotovljena pokojnina in najnižji znesek invalidske pokojnine iz prvega, tretjega in četrtega odstavka 39. člena tega zakona.

Spoštovane kolegice in kolegi! V Slovenski demokratski stranki bomo ta zakon v takšni vsebini, kot sem jo zdaj predstavila, podprli.

Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Aljaž Kovačič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liste Marjana Šarca.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS LMS): Hvala za besedo, podpredsednik.

Spoštovane kolegice in kolegi, pozdravljeni še enkrat!

Gospodarsko-finančna kriza iz leta 2008 je močno vplivala na vsa svetovna gospodarstva. Njene posledice smo ljudje občutili na različnih področjih življenja. Takratna Vlada Janeza Janše je leta 2012 sprejela varčevalni zakon, tako imenovani ZUJF, ki je med drugim predvideval tudi omejitev oziroma zamrznitev usklajevanja pokojnin od leta 2010 dalje. Usklajevanje pokojnin je bilo tako v letih 2010 in 2011 omejeno, v letih 2012, 2014 in 2015 ga ni bilo, v letu 2013 pa je bilo minimalno. Od leta 2016 dalje so se pokojnine sicer ponovno usklajevale, vendar pa kljub temu posledice varčevalnih ukrepov na tem področju še niso popolnoma odpravljene. Danes je pred nami zakon, katerega cilj je odprava posledic preteklih zamrznitev pokojnin in nadomestil iz invalidskega zavarovanja. S predlagano rešitvijo bi se pokojnine in omenjena nadomestila vrnila na raven, kot če izvedenih protikriznih ukrepov ne bi bilo. Prvotni predlog je predvideval dodatno uskladitev v višini 3,5 %, kot še vedno znaša primanjkljaj do stanja pred preteklo krizo. Z amandmajem, sprejetim na matičnem delovnem telesu, pa se določa, da se upokojencem, ki so se upokojili do vključno leta 2010, pokojnine dodatno uskladijo v višini 3,5 %, tistim, ki so se upokojili v letu 2011 se pokojnine uskladijo v višini 1,7 %, tistim, ki pa so se upokojili od 1. januarja 2012 dalje, pa z 1 %. V višini 1 % se uskladijo tudi najnižja pokojnina, zagotovljena pokojnina in najnižji znesek invalidske pokojnine. V času Vlade Marjana Šarca smo odpravili marsikatero takrat še veljaven varčevalni ukrep, ki ga je uvedel ZUJF. V LMS zato podpiramo predlog, ki odpravlja v preteklosti uvedene varčevalne ukrepe, ki jih danes še vedno občutijo upokojenci. Zagovarjamo, da mora pokojninski sistem ljudem, ki jim je namenjen, zagotoviti dostojno življenje, za kar so potrebne dostojne pokojnine. Zato je po našem mnenju dodatna uskladitev pokojnin potrebna. Predlog zakona bomo seveda v Listi Marjana Šarca podprli.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Soniboj Knežak.

SONIBOJ KNEŽAK (PS SD): Hvala, podpredsednik.

Spoštovane kolegice in kolegi!

Socialni demokrati bomo današnji predlog dopolnitve Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki predvideva odpravo preteklih zamrznitev pokojnin in nadomestil invalidskega zavarovanja iz časa finančne krize, podprli.

28. TRAK: (VP) 12.15

(nadaljevanje) Gre za dolg iz obdobja od leta 2010 pa do leta 2015, ko ni bilo rednega usklajevanja pokojnin zaradi nujnih varčevalnih ukrepov. V tem obdobju so se pokojnine usklajevale po nižjih stopnjah kot bi se morale v skladu z rednimi letnimi usklajevanji. Tako so se pokojnine v letu 2010 uskladile za polovico glede na sistemski zakon, v letu 2011 za četrtnino, v letih 2012, 2014 in 2015 pa se sploh niso usklajevale, medtem ko so se v letu 2013 pokojnine uskladile le za borih 0,1 %. Takšen poseg v sistemsko usklajevanje pokojnin zaradi varčevalnih ukrepov je povzročil finančno škodo upokojenkam in upokojencem, saj so bili njihovi dohodki nižji kot bi bili, če bi se pokojnine vsako leto redno usklajevale. Redno usklajevanje pokojnin je namreč glavni način, s katerim se ohranja realna vrednost pokojnin v daljšem obdobju, upokojencem pa se na ta način zagotavlja materialna in socialna varnost. Po zadnjih podatkih Statističnega urada iz leta 2019 je stopnja revščine starejših skoraj dvakrat večja od povprečne stopnje tveganja revščine v Sloveniji, saj znaša stopnja tveganja revščine za starejše od 59 let kar 21,5 %, pri čemer so tveganju pred revščino še posebej izpostavljene samske starejše ženske. Stopnja revščine med upokojenci je še posebej visoka, ker za večino posameznikov upokojitev pomeni bistveno zmanjšanje prihodkov. To še posebej velja za Slovenijo, saj spadamo med

države, kjer so pokojnine glede na višino prejemkov pred upokojitvijo občutno nižje kot v povprečju Evropske unije. Problema nizkih pokojnin pa vendarle ni mogoče reševati s parcialnimi posegi v pokojninski sistem, saj s tem uničujemo pravičnost sistema, ki temelji na vplačanih prispevkih in medgeneracijski solidarnosti. Za obstoječe upokojence je problem nizkih pokojnin treba reševati predvsem večjo dostopnostjo do varstvenega dodatka. Za bodočo generacijo upokojencev pa je potrebno rešitve iskati v višjih plačah, s čimer se bodo vplačevali tudi višji socialni prispevki, in v čim večji vključenosti zaposlenih v kolektivno dodatno zavarovanje.

Predlagana dodatna uskladitev pokojnin predstavlja še zadnjo odpravo posledic varčevalnih ukrepov, ki so bili uvedeni v času finančne krize. Vsi drugi varčevalni ukrepi so namreč že odpravljeni. Zato bomo Socialni demokrati dopolnjeni predlog zakona, ki pri višini uskladitev upošteva, katere pokojnine v preteklosti še niso bile deležne uskladitve, danes podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Slovenska pokojninska zakonodaja je obsežna in zapletena. Žal je prestreljena s skoraj toliko krivicami, kolikor je členov – in členov je mnogo. Verjetno je ena izmed najbolj v nebo vprijočih krivic dejstvo, da ljudje delajo skozi svoje celotno življenje, da jih celo življenje tepe revščina, potem pa jih niti na stara leta ne pričaka varna starost. Tako imamo kar 90 tisoč ljudi, ki živijo pod pragom tveganja revščine, pa sodijo v skupino upokojencev. Med njimi prednjačijo starejše samske ženske. Imamo najnižjo pokojnino, ki znaša borih, pičlih, sramotnih 280 evrov. Seveda je zato odprava revščine med upokojenci in vseh preteklih krivic, najsi nastajajo iz naslova neenakosti ali pravnoformalne zapletenosti slovenske pokojninske zakonodaje, ena izmed prioritet poslanske skupine v Levici. V aktualnem mandatu smo, čeprav delujemo iz opozicije, tako uspeli z dvema našima pobudama. Prva je bila, da smo zagotovili priznavanje vplačil samoplačnikov v pokojninsko blagajno po 1. 1. 2013, zaradi česar se je določenim upokojencem pokojnina občutno popravila, spet nekateri drugi pa so lahko normalno odšli v pokoj, kar sicer nebi mogli. Druga, morda pomembnejša oziroma otipljivejša, ki zadeva še večjo skupino upokojencev, pa je popravek zagotovljene pokojnine za polno delovno dobo krepko navzgor na aktualnih 620 evrov na mesec. Seveda smo na oba dosežka zelo ponosni, a vendarle gre zgolj za začetek odpravljanja krivic med upokojenci in naslavljanja neenakosti, ki na stara leta ljudi doletijo. Dvakrat smo tako poskusili s pobudo, da se pravičneje dvignejo prispevne stopnje za delodajalce pri vplačilih v pokojninsko blagajno, kar bi nam zagotovilo dodatnih 500 milijonov evrov financ vsako leto, iz naslova česar bi nadalje lahko najnižje pokojnine dvigovali.

29. TRAK: (SB) – 12.20

(nadaljevanje) Žal smo to pobudo vlagali dvakrat in dvakrat jo je politični razred zavrnil, si pa lahko predstavljate, da bomo pri njej vztrajali. Ravno iz našega naslova odprave krivic in zmanjševanje revščine med upokojenci tudi aktualni zakon, ki ga imamo danes na mizi podpiramo. Krivično je bilo v preteklih letih, da je takratna druga vlada Janeza Janše s svojim zloglasnim varčevalnim zakonom ZUJF upokojencem vzela dobrih 8 % iz naslova neusklajevanja. Velik del, dobra polovica se je do danes odpravilo, še vedno pa ostaja tu 3,5 % uskladitve, kolikor je država upokojencem ostala dolžna iz naslova svojih nepravičnih in nepoštenih ukrepov. Tak predlog smo dobili na mizi v originalu, pa vendar se je v postopku sprejemanja spremenil z amandmajem iz desne strani tega Državnega zbora in uskladitve

pokojnin namesto v višini 3,5 % za vse upokoјence, te raztrančiral glede na to po kakšnem režimu in po kakšni pokojninski zakonodaji so šli v pokoj. Tako bodo nekateri upokoјenci res deležni uskladitve v višini 3,5 %, spet nekateri drugi pa 1 % ne glede na to kako nizko ali visoko pokojnino danes prejemajo, ampak zgolj iz pravno formalnega razloga po kakšni zakonodaji so se odpravili v penzijo. Mislim, da to nakazuje zelo zgrešene prioritete in popolnoma nerazumevanje političnega razreda za to kakšna življenja upokoјencev pa danes pravzaprav zgledajo. Prvo merilo, ki bi ga morali imeti zlasti v teh časih druginje, kjer upokoјenci nimajo za kurjavo, ne morejo si privoščiti makaronov, stroški hrane letijo v nebo in tako naprej, bi moralo biti naše prvo vodilo, da pravično in pošteno zavarujemo tiste najrevnejše upokoјence, ki jih je tudi že sicer življenje najbolj teplo. Kar bi bilo treba storiti je ne zgolj, da se pokojnine popravijo v odstotku 3,5 za ve upokoјence, ampak te odstotke prevesti v absolutne zneske in na tak način popraviti vse pokojnine enako ne v odstotku, ampak v absolutnem znesku. Navsezadnje se pogovarjamo o usklajevanju z rastočimi cenami in stroški življenja, ki se dražijo enako za vse, a ravno najrevnejši upokoјenci so tisti, ki jih občutijo najbolj. Kljub temu gre pod črto za povišico, zato bomo v Levici aktualni zakon podprli.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Nova Slovenija-Krščanski demokrati bo predstavila Tadeja Šuštar Zalar. Izvolite.

TADEJA ŠUŠTAR ZALAR (PS NSi): Hvala za besedo. Danes obravnavamo spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Poslanska skupina Desus je predlagala, da se pokojnine razen letnega dodatka in dodatka za pomoč in postrežbo uskladi v višini 3,5 % poleg redne uskladitve. Po analizi, ki jo je opravil zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje smo stranke koalicije vložile amandma, ki je bil na seji matičnega delovnega telesa sprejet. Ta amandma odpravlja zaostanek pri pokojninah, ki se zaradi varčevalnih ukrepov med gospodarsko krizo niso usklajevale v skladu s sistemsko zakonodajo. Nekateri upokoјenci so glede usklajevanja pokojnin v večjem zaostanku kot drugi, zato se s 1. januarjem 2022 vse pokojnine dodatno ne bodo uskladile v enakem odstotku temveč v različnih kategorijah glede na zaostanek. In sicer pokojnine priznane do 31. decembra 2010 za 3,5 %, pokojnine priznane od 1. januarja do 31. decembra 2011 za 1,7 % in pokojnine priznane od 1. januarja 2012 dalje za 1 %. S 1. januarjem 2022 se za 1 % uskladi tudi najnižja pokojnina, zagotovljena pokojnina in najnižji znesek invalidske pokojnine. V Novi Sloveniji-Krščanski demokrati smo že večkrat dokazali, da nam za naše starejše ni vseeno in koalicija v kateri delujemo kaže še poseben čut za upokoјence. Minister za delo,

30. TRAK: (NB) – 12.25

(Nadaljevanje): družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj je začel z gradnjo več domov starejših in enot za dnevne oblike varstva, med drugim v Moravčah, Komendi, na Vrhniki, Ravnah na Koroškem in še bi lahko naštevala. Poleg tega smo upokoјencem pomagali tudi z višjimi pokojninami, z izredno uskladitvijo pokojnin za 2 % decembra 2020, za kar smo namenili 94 milijonov evrov. redno uskladitvijo pokojnin za 3,2 % 2020 v vrednosti 172 milijonov evrov, trikrat solidarnostni protikoronski dodatek za vse upokoјence z nižjimi pokojninami kar znaša približno 210 milijonov evrov, zvišanje najnižjih invalidskih pokojnin na 389 evrov oziroma 6,5 milijonov evrov letno, zvišanje najnižjih pokojnin za 279 evrov, za kar je namenjenih 2,5 milijonov evrov letno, zvišanje zagotovljene starostne pokojnine za 40 let delovne dobe na 620 evrov kar znaša 34 milijonov evrov letno ter višji letni dodatki v letih 2020 in 2021 tudi za leto 2022 pa je predviden še nekoliko višji letni dodatek v razponu od 140 evrov do 450 evrov. Povprečna bruto starostna pokojnina izplačana v novembru 2021, torej v mandatu

aktualne Vlade je znašala 729,51 evrov. zgolj za primerjavo, v mandatu Vlade Alenke Bratušek je povprečna bruto starostna pokojnina v letu 2014 znašala 616,70 evrov kar je več kot 110 evrov manj od aktualne povprečno bruto starostne pokojnine.

Pravičnost med generacijami se ureja z medgeneracijsko pogodbo in pokojnino. Zaradi vse daljše življenjske dobe moramo na dolgi rok ustvariti ravnovesje med pokojnino iz pokojninskega zavarovanja, upokojitveno starostjo in zagotovljeno pokojnino. Pokojnina mora biti poštena in zadostna. Kdor je vse življenje delal, mora v jeseni življenja živeti dostojno in neodvisno. Kdor je v pokojninsko blagajno vplačal več, ima višjo pokojnino, saj imamo različne vrste prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Kdor je vzgojil otroke, mora imeti zaradi tega višjo pokojnino. Proti revščini v starosti, ki največkrat prizadene ženske, se moramo aktivno boriti. Prejemniki iz invalidskega zavarovanja morajo zagotavljati dostojno življenje. Ker v Novi Sloveniji – krščanskih demokratih verjamemo, da nihče kdor dela ali je delal zlasti polno delovno dobo, ne sme biti reven, hkrati pa morajo biti pokojnine in njihovo usklajevanje pravično, bomo predlog spremembe zakona soglasno podprli.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa. Vojko Starović bo predstavil stališče Poslanske skupine SAB.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani!

Napi upokojenci so finančno krizo od katere je minilo že deset let, drago plačali. Pomemben obseg varčevalnih ukrepov je padlo na njihova pleča, med njimi tudi protiustavni posegi v višino nekaterih pokojnin. Zakon o uravnoteženju javnih financ in pokojninska reforma s spremembami lestvice odmernih odstotkov in podaljševanje obdobja, ki šteje v pokojninsko osnovo, sta konec leta 2012 dodobra načeli socialni položaj upokojencev. Če temu prištejemo še prekinitev usklajevanja pokojnin v letih 2010 do 2015, postane povsem jasno zakaj je tako veliko število upokojencev zdrsnilo pod prag revščine iz katerega za mnoge ni bilo izhoda. Tisti časi res niso bili lahki. Zaznamovani so bili s težkimi odločitvami in kritično finančno situacijo, ki bi državo lahko pahnila tudi v bankrot. Vendar nam je potem uspelo stabilizirati javne finance in finančni sistem in ustvariti

31. TRAK: (SC) – 12.30

(nadaljevanje) pogoje za vnovični zagon gospodarstva ter posledično izboljšati gmotni položaj tudi upokojencev. Od takrat smo dosegli kar nekaj, vendar nam je pot do ohranjanja presežka proračuna in zmanjšanja javnega dolga prekrižala Covid kriza. Ta res, da ni udarila upokojencev po žepu, vendar pa je vseeno prav, da se krivice, ki so bile upokojencem storjene kot posledica varčevalnih ukrepov v času finančne krize v največji možni meri odpravijo. V SAB smo za ukinitve varčevanja na upokojencih vedno se zavzemali. Naj spomnim, da so pokojnine v času naše vlade torej v času najhujše krize bile deležne izredne uskladitve. Prav tako smo v zadnjih letih uspeli z našimi predlogi za izboljšanje položaja upokojencev od zvišanja odstotka za odmero pokojnin, skrajšanje tega predhodnega obdobja za zvišanje tega odstotka do zagotovitve brezplačnega medkrajevnega prevoza z avtobusi in vlaki po celi Sloveniji. Tudi novela Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pred nami pomembno izboljšuje gmotni položaj starejših in tistim, ki so v času varčevanja nase prevzeli veliko breme. Za predlagano uvedbo dodatne uskladitve pokojnin za nazaj bo njihova žrtev, ko se pokojnine niso usklajevale vsaj delno poplačana. V SAB predlog novele podpiramo. Bom pa ob tej priložnosti opozoril še na širšo sliko pokojninskega sistema. Dejstvo je, da so demografske spremembe tu in so neizogibne in temu moramo prilagoditi tudi obstoječe sisteme. Z rastjo deležev upokojencev v strukturi prebivalstva naraščajo izdatki za pokojnine pa tudi za zdravje in dolgotrajno oskrbo. Na drugi

strani na prihodkovni strani pa se srečujemo z naraščanjem obsega negotovih oblik zaposlitve in s tem tudi prispevkov. Posledično bo potrebno zadevo strateško uskladiti in narediti celotni sistem bolj koherenten. Da pokojninski sistem pridobiva močan socialni potom poleg zavarovalniškega značaja je razvidno iz številnih novel v zadnjih nekaj letih. Ti parcialni posegi v tako kompleksni sistem zakonodajo pa dejansko šibijo in rušijo pokojninski sistem, zadevo bo treba v prihodnje nujno urediti na enotnih in koherentnih osnovah. Pred nami so zahtevni časi, ki zahtevajo premišljanja vlaganja investicije precej v zelene ob uravnoteženem proračunu, ki mu zagotavlja tudi vračanje enormnega dolga nastalega v zadnjem obdobju.

Hvala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Konkretno bo predstavila Mojca Žnidarič.

Izvolite.

MOJCA ŽNIDARIČ (PS Konkretno): Hvala za besedo, podpredsednik.

Lep pozdrav vsem prisotnim.

Kot so sami predlagatelji obravnavane novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju navedli danes spet odpravljamo eno od številnih krivic oziroma popravljamo neposrečene zakonske rešitve iz preteklosti. Nedavni posegi v sistemsko zakonodajo, ki ureja pokojninsko zavarovanje so se pogosto izkazali za nepremišljene. Večkrat smo slišali, da so bili upokoјenci v zadnjih 10 letih materialno prikrajšani, saj se pokojnine v času gospodarske krize sploh niso usklajevale ali pa so se usklajevale v bistveno nižjem odstotku od predvidene zakonodaje. Uskladitev pokojnin bi se morale izvesti enkrat letno na podlagi rasti povprečne mesečne bruto plače in povprečne rasti življenjskih potrebščin. Krize zadnjega desetletja pa so narekovale drugačno redno letno uskladitev pokojnin če sploh. V letih 2010 in

32. TRAK: (TB) – 12.35

(nadaljevanje) 2011 je bilo usklajevanje pokojnin omejeno. Uskladitev se je izvedla v višini polovice oziroma četrtnine zakonsko predpisanega zneska. Leta 2012 pa je / nerazumljivo/ usklajevanja pokojnin sploh ni bilo. Leto kasneje je znašala uskladitev 0,1 procent. V letih 2014 in 2015 uskladitve spet ni bilo. Nekoliko višje uskladitve pokojnin so se zgodile le v letih od 2016 do 2020. Predlagatelji so pri pripravi zakona izhajali tudi iz zgoraj navedenih dejstev in posledično slabšanja gmotnega položaja starejših. Predlog zakona v predloženem besedilu zato predvideva novo izredno uskladitev pokojnin, v višini 3,5 % za vse upokoјence, čeprav smo na delovnem telesu ta odstotek nekoliko prilagodili, upoštevajoč vse uskladitve od 2010 dalje. Na matičnem delovnem telesu je bilo ponovno izpostavljeno, da se varčevalni ukrepi niso odpravili v celoti pri upokoјencih, ki so se upokoјili do vključno leta 2011, pri čemer so upokoјenci, ki so se upokoјili do konca leta 2010, v večjem zaostanku od tistih, ki so se upokoјili leta 2011. Upokoјeni v letu 2012 ali kasneje, pa so na podlagi izrednih uskladitev po analizah ZPIZ-a že v ugodnejšem položaju. Zadnja izredna uskladitev pokojnin se je izvedla v višini 2 procentov. Na razlike med upokoјenci glede višine uskladitve pokojnin in na pomen izrednih uskladitev pokojnin, nas je opozoril ZPIZ in tudi Vlada, ki je pojasnila, da so pokojnine upokoјenih v letu 2012 višje za 1,1 procent, upokoјeni v letu 2013 višje za 2,5 %, upokoјeni v letu 2016 višje celo za 5,2 %, upokoјeni v letu 2017 in 2018 višje za 4,5 %, upokoјeni v letu 2020 pa višje za 2 %. Nismo seveda navedli vseh izrednih uskladitev po letih, ampak zgolj primeroma nekaj let, pri čemer je pomembno samo dejstvo, da so uživalci pravic danes upravičeni do višjih zneskov pokojnin, do česar pa zagotovo ne bi prišlo, če izrednih uskladitev ne bi bilo. Zato smo na matičnem delovnem telesu sprejeli dopolnilo na pobudo poslanskih skupin koalicije, s katerim je po novem predvideno diferencirano usklajevanje pokojnin na način, da se pokojnine

tistih, ki so se upokojili v letu 2011, uskladijo v višini 1,7 %, pokojnine tistih, ki so se upokojili do vključno leta 2010, se uskladijo v višini 3,5 %, pokojnine tistih, ki so se upokojili od vključno 1. januarja / znak za konec razprave/ 20212 dalje, pa se uskladijo za 1 %. Za 1 % se uskladijo tudi zneski najnižje pokojnine, zagotovljene pokojnine in najnižji znesek invalidske pokojnine. V Poslanski skupini Konkretno, bomo predlagano novelo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju podprli.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Branko Simonovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Izvolite.

BRANKO SIMONVIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Še enkrat lep pozdrav vsem prisotnim!

Namen usklajevanja pokojnin je v zagotavljanju njihove realne vrednosti. Gre za temeljni instrument, s katerim se ohranja vrednost pokojnin v daljšem časovnem obdobju, upokojencem pa se na ta način zagotavlja socialna in materialna varnost. Slovenija je v času finančne in gospodarske krize pred 12. leti uvedla pester nabor varčevalnih ukrepov na več področjih, s katerimi se je težilo k uravnoteženju javnih financ, med drugim tudi na področju pokojnin. Upokojenke in upokojenci so bili zaradi nesistemskega usklajevanja prikrajšani pri pokojninah v višini celotne kumulative od leta 2010 do 2015 za

33. TRAK (VI) 12.40

(nadaljevanje) 8,4 %. Za upokojence s cirka 500 evri začetne pokojnine v letu 2010, ko se je pričelo z varčevanjem je to do danes pomenilo v grobih izračunih prikrajšanje za skoraj devet pokojnin. Jasno je, da se ves ta izpad pri valorizaciji odraža v trajnem primanjkljaju in nedvomno je zaredi tega gmotni položaj uživalcev pokojnin in drugih prejemnikov, ki se usklajujejo kot pokojnine bistveno slabši kot bi bil, če se v te prihodke ne bi posegalo z zamrznitvami pri uskladitvah. Desus je politična stranka, ki vseskozi prvenstveno bdi nad položajem starejše generacije in poslanci Desus smo si zadali nalogo, da ta primanjkljaj v pokojninah odpravimo. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da naš trud ni bil zaman. Z našim prizadevanjem in zahtevami po izrednih uskladitvah smo primanjkljaj počasi a uspešno odpravljali, tako da smo manjko več kot razpolovili. Po zadnji izredni uskladitvi pokojnin v decembru leta 2020 se je primanjkljaj ustavil pri 3,5 %. Danes javnosti, predvsem pa našim upokojenkam in upokojencem z veseljem sporočamo, da bomo to zgodbo zaključili uspešno. S ponosom lahko zaključimo ta mandat in povemo, da vztrajnost poslancev Desusa tega sklica državnega zbora obrodila sadove. Sanacija oziroma dokončna odprava preteklega neusklajevanja pokojnin bo danes zaključena. Morebiti bodo nekateri nezadovoljni s končnim izkupičkom, saj se pokojnine na podlagi včeraj sprejetega dopolnila, ki sledi strokovnim izračunom, ki so ga pripravili na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ne bodo povišala vsem upokojencem v enakem deležu. Z mirno vestjo pa lahko vsi trije poslanci Poslanske skupine Desus, ki smo danes prisotni pri glasovanju pritisnemo tipko »za«, saj je rešitev, ki difirencira manjkajoče uskladitve skladno z dejanskimi prikrajšanji dobra, pravična in strokovno utemeljena. Poudarjam pa, da bodo pokojnine v januarju prav tako kot vse doslej višje tudi za vse tiste, katerih pokojnine v preteklosti sploh niso bile obremenjene z varčevalnimi ukrepi. Res je, da samo za odstotek, vendar prav vse upokojence čaka že naslednji mesec znatnejša povišica, saj se ob februarjem rednem usklajevanju predvideno zvišanje pokojnin za okoli 4 %. Hvala, da ste me poslušali.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in 93. sejo zbor, ki jo bomo nadaljevali z glasovanjem ob 13. uri.

Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 12.45.)

34. TRAK: (DAG) – 13.00

(Seja se je nadaljevala ob 13. uri.)

PREDSEDNIK IGOR ZORČIČ: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora.

Državni zbor bo glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 1., 2. in 3. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo prekinjeno 1. točko dnevnega reda – tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju, skrajšani postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Obrazložitev glasu, Miha Kordiš, v imenu poslanske skupine.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Preplačila, provizije, dobavitelji, korupcija – to so različne note istega napeva, ki ga lahko povzamemo kot kapitalizem, na katerega se država zanaša, da ji priskrbi material in opremo za potrebe javnega zdravstvenega sistema. Posledice so očitne in grozljive: po eni strani se množi izguba javnih sredstev iz naslova korupcije, po drugi strani pa se pri nekaterih podjetnih posameznikih kopiči družbena moč izven demokratične kontrole, na podlagi katere tovrstni lobisti lahko dostopajo neposredno celo do predsednika Vlade. Stranke, ki tvorijo aktualno koalicijo, pravijo, da bodo tovrsten problem kapitalizma in korupcije v zdravstvu naslovile z regulacijo cen. Ko bi to vsaj držalo! Vse, kar smo z danimi popravki Zakona o javnem naročanju v resnici dobili, je na široko odpiranje vrat, da se bosta medicinski material in oprema kupovala po enaki logiki, kot so se kupovale maske in ventilatorji. Kaj, le kaj bi lahko šlo narobe! V Levici zato vidimo te spremembe Zakona o javnem naročanju kot enega izmed poslovnih daril, ki jih aktualna Vlada in njena koalicija namenjata lobističnim prijateljem Janeza Janše, kot sta to Maršič in drugi njegov prijatelj iz dopustovanja na Mavriciju, zato bomo glasovali proti aktualnemu zakonu. Če se želimo znebiti koruptivnih lovov pri nabavah materiala in opreme v javnem zdravstvenem sistemu, je te lovke treba kratkomalo odsekati. Pri taki družbeni moči, kot jo peščica posameznikov ima, nobena regulacija namreč ne bo pomagala. Kar v Levici vidimo kot edini resni odgovor na korupcijo pri dobavah v zdravstvu, je osnovanje javne agencije za nakup medicinskega materiala in opreme, ki bi v celoti izločila posrednike, njihove marže in provizije ter v imenu celotne države nakupovala material neposredno pri proizvajalcih. Le tako

lahko zmanjšamo tveganje korupcije in zagotovimo, da bo naš zdravstveni sistem založen po optimalni ceni.

Hvala.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dejan Židan. / oglašanje iz dvorane/ V osebnem imenu, okej, kasneje. Najprej Zmago Jelinčič, v imenu poslanske skupine.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI (PS SNS): Hvala lepa.

No, saj kolega Kordiš včasih pove kaj pametnega, ampak danes je pa popolnoma zgrešil namen tega zakona. Ravno namen tega zakona je, da se prepreči korupcija in vse tisto, kar je gospod Kordiš omenjal. V Slovenski nacionalni stranki smo začeli z obravnavo te teme in s poskusom, da bi se kaj spremenilo, že leta 1997, in šele zdaj pod to Vlado se je lahko nekaj storilo. Zato smo tudi sodelovali pri tem zakonu. Mislim, da je zakon dober. Zakon bo preprečil večino takih, bi rekel, stranpoti, pa vendar bo treba gledati pod prste. Seveda bo treba gledati pod prste in bomo gledali pod prste, brez skrbi. Bomo pa zakon z največjim veseljem podprli.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? (Ne.) V svojem imenu, mag. Dejan Židan.

35. TRAK: (SC) – 13.05

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala, gospod predsednik.

Jaz pa temu zakonu ne nasprotujem, zato ker osnovne usmeritve so tiste, ki jih tudi sam zagovarjam in to je, da če želimo narediti večji red in zmanjšati nevarnosti moramo iti na sistem referenčnih cen pri državah, ki so nam za vzgled in moramo imeti zadeve centralizirane. Sama usmeritev tega zakona gre v pravo smer, na žalost so pa rešitve dosti kilave. Sam sem želel, zato sem tudi naslovil na Vlado, čeprav Vlada ni tista, ki je ta zakon predlagala ima pa večjo mašinerijo, da bi sodelovala tega ni storila. Tudi, da bi vlagala poslanske amandmaje ob tem, da čisto vse izglasovano proti, kar vložim ni bilo smiselno sem pa vesel, ker sem dobil stališče poslanske skupine, da takoj, ko bodo volitve končale pa upamo na boljšo vlado bomo pomanjkljivosti, ki morajo iti v smer, da se izboljša to v smer, kar je tudi predstavnik dr. Noč z njegovo ekipo odpravljene. Tudi to neumestno določilo, da pa kljub vsemu toleriramo 10 odstotkov višje cene kakor so referenčne to je nesprejemljivo zakaj pa bi jih torej ne bom glasoval proti. Bom pa vse naredil, da potem, ko bo neka drugačna večina, da se bo zakon izboljšal na način kakor želi zdravstvo.si.

Hvala.

PRESEDNIK IGOR ZORČIČ: Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 11.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 11.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja v okviru skrajšanega postopka.**

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma

Vlada nista opozorili, da bi bil, zaradi amandmaja sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neuskklajen. Pred glasovanjem vas želim opozoriti, da se v skladu z drugim odstavkom 141. člena Poslovnika Državnega zbora zakon, ki je zadeval uresničevanje v Ustavi določenih pravic in položaj zgolj narodnih skupnosti sprejme soglasje poslancem narodnih skupnosti. Šteje se, da je soglasje dano, če sta poslanca narodnih skupnosti glasovala za zakon poslanca Ferenc Horvata in Felice Žižo, zato sprašujem, če soglašate z navedenim predlogom zakona torej ali bosta glasovala za zakon? Bosta. Okej. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 33.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v okviru skrajšanega postopka.

K v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil, zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neuskklajen.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 93. izredno sejo zbora.

Seja je bila končana 13. januarja 2022 ob 13.09.